500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2163

CUMA 15 HAZİRAN 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

Ecevit, CHP Grubunda hükümetin dış politikasını savundu

• NATO'yla ilişkilerin geliştirildiğini söyleyen Başbakan, Sovyetlerle de ekonomik konularda rahat işbirliği sağlanabildiğini belirtti.

Haber Merkezi — CHP Ortak Grubunda «Dış Politik ve Dış İlişkiler» konusunda açılan genel görüşmede yapılan eleştirileri Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit (Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Sanayiciler de zam peşinde

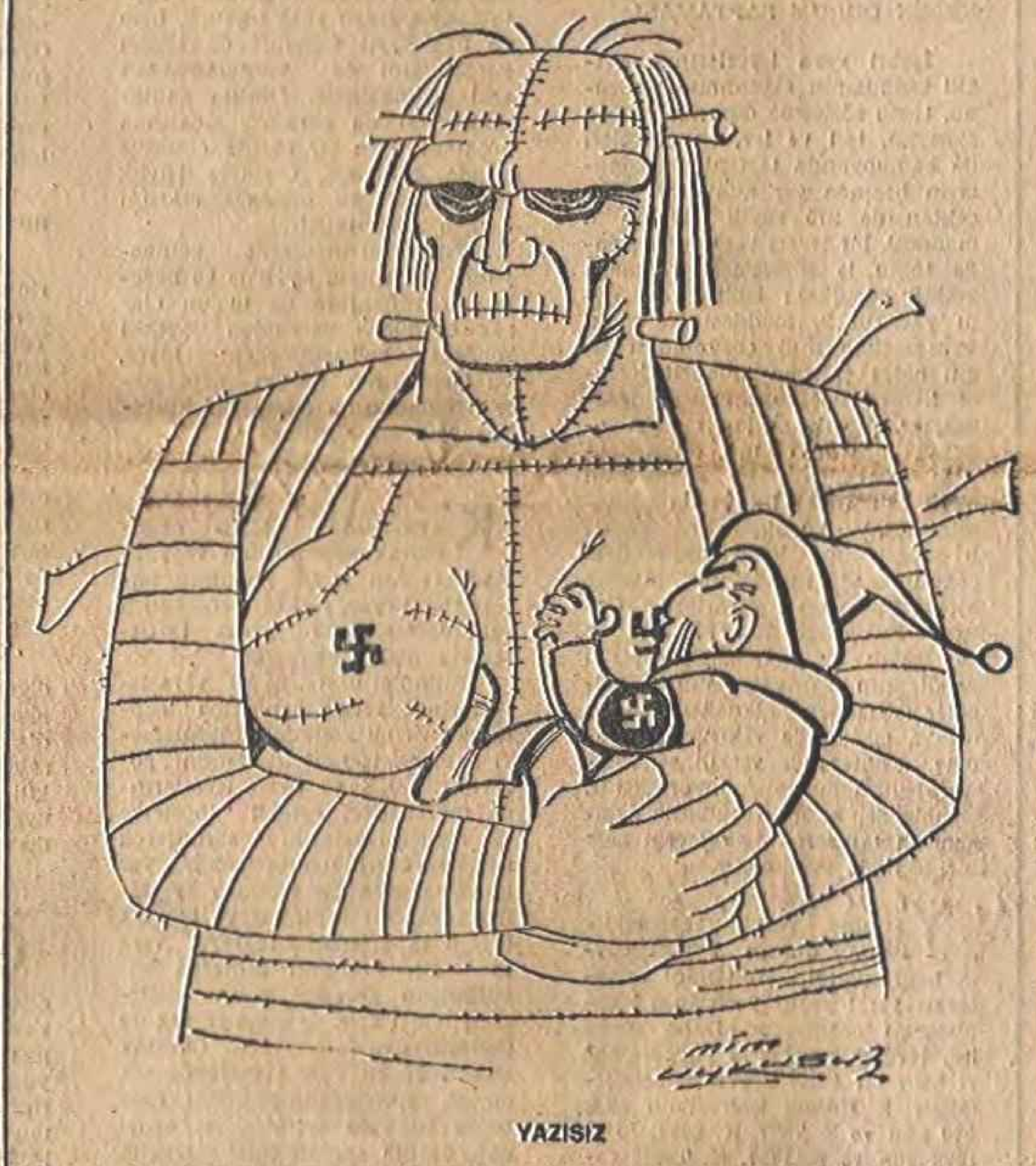
Resmi zamlar piyasada "fiyat anarşisi,, yarattı

• THY Dış Hat seferlerine yapılacak zam bugün açıklanacak

• PETKİM ürünleri ile DDY ve Deniz Hatlarına zam şimdilik ertelendi

Haber Merkezi — Türk Hava Yolları'nın dış hatlarına bugün zam yapılacağı belirtilirken, PETKİM ürünlerine, Devlet Demir Yolları ve Deniz Yollarına yapılacak zamların bir süre için uygulanmayacağı öğrenildi. Öte yandan, PETKİM ürünlerine yapılacak zam henüz yürürlüğe girmeden piyasada plastik hammaddesinden elde edilen tüm malların fiyatlarının arttığı görüldü. Demir - Çelik ürünlerine yüz de 37 ile 50 arasında yapılan zam Demir Satıcıları Derneği tarafından az bulunurken, otomotiv üreticileri başta olmak üzere birçok sanayici mallarının fiyatını artırmak için hazırlığa girişti.

Demir - Çelik ürünlerine yapılan zamdan sonra Politika muhabirlerine görüşlerini açıklayan sanayiciler, demirin bol kullanıldığı inşaat sektöründe maliyetlerin artacağını, bunun da kat fiyatlarına yansıyacağını söylediler.
(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

YAZISIZ

Toplumlararası görüşmeler bugün başlıyor

• Kıbrıs Türk kesimi sözcüsü Ümit Süleyman Onan görüşmelerin çok çetin geçeceğini söyledi

Haber Merkezi — Toplumlararası görüşmeler bugün Lefkoşe'de Ledra Palas Oteli'nde başlıyor. Görüşmelerde Türk kesimini temsil edecek olan Ulusal Birlik Partisi Lefkoşe Milletvekili Ümit Süleyman Onan, «İki topluma, iki bölgeli federal bir cumhuriyet için masa başına gidiyoruz» dedi. Öteyandan Dışişleri Bakanı Nikos Rolantis'in dış ülkeleri aydınlatma gezisine çıktığı bildiriliyor.

Ledra Palas'taki toplumlararası görüşmede Türk kesimini temsil edecek olan Ümit Süleyman Onan, dün Anadolu Ajansı muhabirine yaptığı açıklamada görüşmelerin güç ve çetin geçeceğini umduğunu belirtti. Onan, şöyle dedi:

«Toplumlararası görüşmelere iyi niyetle, yapıcı bir tutumla gidiyoruz. Görüşmelerden olumlu bir sonuç almak ve her Devamı Sa. 7. Sü. 4'de

İzmit'te 15-16 Haziran kutlama mitingi engellemeler sonucu 23 Haziran'a ertelendi

Haber Merkezi — İzmit'de 15-16 Haziran'ı kutlama amacıyla düzenlenmek istenen yürüyüş ve miting vali ve emniyet müdürünün engellemeleri sonucu 23 Haziran'a ertelenmek zorunda kaldı. Bilgisine başvurduğumuz işçi çevreleri engelleme konusunda şunları söylediler:

«16 Haziran günü saat 14.00'de yürüyüş ve miting için yapılan başvuru vali ve emniyet müdürlüğünce aynı saatte daha önce bir başvuru yapıldı gerekçesiyle geri çevrildi. Böyle bir başvurunun, sırf 16 Haziran kutlama yürüyüş ve mitingini önlemek amacıyla şike olarak yaptırıldığı şu götürmez. Daha sonra saat 16.30 için izin istendi ona da aynı gerekçeyle izin vermediler. Bu kasıtlı tutumu Ankara'ya bildirdik. Nihayet günlerden sonra izin verildi. Ancak hazırlıklar tamamlanamamış oldu. Bunun üzerine miting 23 Haziran'a ertelenmek zorunda kaldı.

Öteyandan 15 Haziran gecesi İzmit Spor Salonun- (Devamı s. 7. Sü. 7'de)

F. Almanya turistik tesislerin yönetimine ortak olmak istiyor

Ankara (ANKA) — Federal Almanya turizm şirketleri, Türkiye'ye gelen turist sayısının, özellikle Alman turistlerin sayısının büyük ölçüde artırılması için, Türkiye'deki otel ve öteki turistik kuruluşların yönetimlerine ortak olmak istiyor ve bu konu ile ilgili olarak Türkiye hükümeti yetkilileri ile temaslar yürütüyor.

Turizm alanında işbirliği konularını görüşmek üzere Türkiye'ye gelen ve Federal Alman Sosyal Demokrat Partisine mensup üç milletvekili, 4 tur organizatörü, dört turizm sanayii temsilcisi ve dört turizm yazarından oluşan bir Alman heyeti dün Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun, Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin ve CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ ile görüştüler.

Ankara'da kadınlar yağ kuyruğunda gösteri yaptı

Ankara (Politika) — Altındağ semtinde kadınlar ve ilerici gençler, yağ kuyruğunda gösteri yaptılar. Konuşmada pahalılığın, işsizliğin, faşist tırmanışın durması için ulusal demokrat güçlerin eylem birliği içinde olmaları istendi. «Yaşasın UDC», «Faşizme Geçit Yok» şeklinde sloganların atıldığı gösteri yağ kuyruğunda bekleyenler tarafından alkışlarla karşılandı.

Kazova işçileri direnişe geçti

İstanbul, (Politika) — Tekstil iş kolunda üretim yapan Kazova işyerinde işveren Mustafa Somuncu, fabrikayı kapattığını söyleyerek ortadan kayboldu. Daha önce 92 işçiyi işten çıkaran Somuncu, işçilerin kıdem tazminatını vermemekte de ısrar ediyor. Kıdem tazminatlarını almak isteyen Kazova Fabrikasının 63 işçisi, iki gün önce direnişe başladılar. İşçilerin örgütlü bulundukları Teksif Sendika sının Şube Başkanı Bahri Usta, bir açıklama yaparak işveren Mustafa Somuncunun yasalara göre kıdem tazminatlarını ödemek zorunda olduğunu belirtti ve «Kaçan işveren fabrikaya dönüp işçilerin hakları olan parayı vermelidir. Yoksa direniş devam edecektir» dedi.

MHP, Maraş'ın sorumluluğunu hükümete yıkmaya çalışıyor

• Kahramanmaraş MHP Milletvekili Özbaş ve arkadaşları Başbakan ve Maliye Bakanı için gensoru önergesi verdiler.

Ankara, (A.A.) — MHP Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş ve arkadaşları, Başbakan Bülent Ecevit ile Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu hakkında Kahramanmaraş'la ilgili gensoru açılmasını istediler.

Gensoru önergesini dün Millet Meclisi Başkanlığına veren Özbaş ve arkadaşları, Kahramanmaraş'ta meydana gelen olaylarda zarar gö (Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

İstanbul'da özel okullar ile yurt ve dershane ücretlerine zam yapıldı

İstanbul, (Politika) — Özel yerli ve yabancı okullarla dersane ve yurt ücretleri yeniden belirlendi. İl Tespit Komisyonunun ararını açıklayan, İstanbul Milli Eğitim Müdürü [illegible] Ekşi, yapılan zam[illegible] yüzde 10 ile yüzde 24 arasında olduğunu söyledi. 1979 - 1980 öğretim yılı boyunca ne ad altında olursa olsun, ayrıntılı olarak saptanan ücret tarifelerinin dışında öğrenciden para alınamayacağını belirten Hızır Ekşi, zam için başvuran kurumların durumunun ayrı ayrı göz önünde bulundurulduğunu bildirdi.

Geçen öğretim yılında yüzde 65'e ulaşan iki ayrı zamdan sonra yeni öğretim yılı için yapılan zamlarla, özel bir yerli okulda ilkokul ücreti yıllık 13 bin 150 liradan 16 bin liraya çıktı. Yatılı ilkokul öğrencisi yıllık 32 bin, daimi yatılı ise 34 bin lira ödeyecek. Ortaöğrenimi için gündüzlü 20 bin, yatılı 38 bin, daimi yatılı ise 40 bin lira ödenecek. Turizm Otelcilik Okulu'nun yıllık ücreti ise 17 bin 726 liradan 20 bin liraya çıktı.

Aylık olarak saptanan ana okulların ücretleri de 1350 lira olarak belirlendi.

Yabancı okullardan Amerikan Robert Lisesi (Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

AP - Türk İş işbirliği girişimine tepki artıyor

• Kristal - İş Genel Başkanı: «Türk - İş Genel Yönetim Kurulu'nun ilk toplantısında bunun hesabı sorulacak»

• Kauçuk - İş Genel Başkanı: «Genel Yönetim Kurulu toplantısında bunun hesabı sorulacak, Politika'nın haber ve fotoğrafı kanıt olarak kullanılacak»

• Çimse - İş İstanbul Şube Başkanı: «Başından beri AP'nin Türk - İş içinde eli var»

Sendikalar Denizcier'den Yönetim Kurulu'nda hesap soracak

• Türk - İş Genel Başkanı Denizcler: «Bilgiç'le 15 dakika bir arada bulunduk, ve sadece bir soda içtik»

• Ağaç - İş Sendikası Genel Sekreteri demokrat 19 sendikayı toplantıya çağırdı

• Yol - İş Genel Yönetim Kurulu, hükümeti işçi sınıfının yanında yeralmaya çağırdı

Haber Merkezi — AP'nin hükümete karşı Türk - İş'le bir işbirliği oluşturma çabası içinde olduğu ve AP Genel Başkan Yardımcısı Saadettin Bilgiç'le Türk - İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier'in gizli bir yemekli toplantı yaptığını açıklayan haberimiz üzerine Türk - İş'e bağlı çeşitli sendikaların başkanları tepki gösterdi. Bazı sendika başkanları Denizcierle bir görüşme yaparak AP ile işbirliğine kesinlikle karşı olduklarını belirtirken, bazı sendikaların yetkilileri de yaptıkları açıklamalarda Denizcier'den Genel Yönetim Kurulu toplantısında hesap sorulacağını söylediler. Ağaç -İş Genel Sekreteri de demokrat 19 sendikanın yetkililerini konuyu görüşmek üzere toplantıya çağırdı.

AĞAÇ - İŞ'İN ÇAĞRISI

Ağaç - İş Sendikası Genel Sekreteri Güral Erçakır, Denizcier'in MHP Kurultayı'na katıldığını ve MİSK Genel Başkanı ile yanyana oturduğunu da hatırlatarak, demokrat 19 sendikanın Türk - İş içinde etkin bir gücünün bulunduğunu söyledi. Erçakır, 19 sendikanın genel kurul öncesinde aldıkları kararı hayata geçirerek, konuyu görüşmek için bir araya gelmeleri gerektiğini belirtti.

YOL-İŞ'İN AÇIKLAMASI

Yol - İş Federasyonunun dört gün süren toplantısından sonra yapılan açıklamada ise, hükümetin işçi sınıfı ile işbirliği yapması gerektiğini hatırlatarak, «Başta Türk - İş olmak üzere bir takım işçi kuruluşlarının geleneksel tutucu tavırlarını terk etmek zorunda oldukları» belirtildi. Açıklamada sermayenin ve MC partilerinin amaçlarının sömürünün artı- (Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

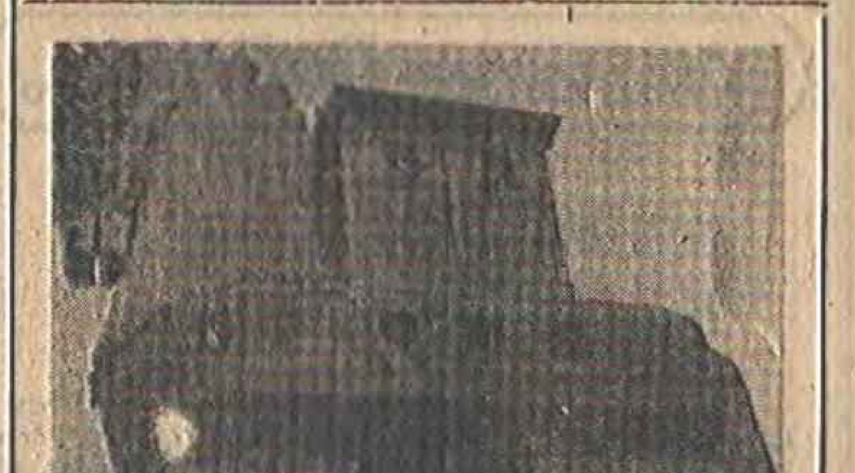
Sağlık - İş Başkanı Başoğlu, AA'nın yayınladığı mektuba «sahte» diyor

Ankara Politika) — Türk - İş'e bağlı Sağlık - İş Sendikası Genel Başkanı, AP Ankara Milletvekili Mustafa Başoğlu bir açıklama yaparak komandolara 2 milyon lira ödediği yolunda çıkan haberde sözü edilen mektubun, kendisine ait olmadığını söyledi.

Anadolu Ajansının, haberi kasıtlı olarak verdiğini öne sürerek mahkemeye başvuracağını bildiren Başoğlu mektubun üç yıl önce bilirkişi tarafından sahte olduğunun saptandığını söyledi.

TÖB-DER Genel Sekreterinin serbest bırakılması isteniyor

Ankara, (Politika) — Sıkıyönetim yetkilileri tarafından önceki gün gözaltına alınan TÖB - DER Genel Sekreteri Kemal Uzun'un serbest bırakılması için dün öğretmenler Başbakan, Bülent Ecevit ve Sıkıyönetim Komutanı Nihat Özer'e tel çektiler. Telgraf çekmek üzere kalabalık bir grup öğretmen Kızılay Postanesinin önünde uzun bir kuyruk oluşturdu.
(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

Tahta At Çocuk Şenliği bu akşam sona eriyor

Üçüncü «Tahta At» Çocuk Şenliği bu akşam sona eriyor. Uluslararası Çocuk Yılı Komitesi (UÇY) ve Dardanel Kültür ve Turizm Kurumunun üstlendiği, şenlikte çeşitli kuruluşlarca tiyatro, dia gösterileri sergilendi; şiirler okundu. Çocuklar, tahta atı barışa koşturmak için ele geçirdi. Düzenleme komitesinin övülmeye değer organizasyonu ile, çocuklar bir hafta süre ile tüm dünya çocukları ile birlikte dayanışma çağrılarını sürdürdüler.

«TAHTA AT» ÇOCUK ŞENLİĞİNDEN İZLENİMLER BUGÜN SANAT SAYFAMIZDA

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Yalanın bu denlisine ne demeli?

CHP ağırlıklı hükümetin Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, birkaç gün önce İran gezisini tamamladı. Aynı gün, Türkiye ve İran ortak bir açıklama yaptılar. Yayınlanan ortak bildiride, her iki ülkenin de bir dış müdahaleye ve bir ülkenin bir başka ülkenin içişlerine karışmasına karşı oldukları açıklanmaktaydı.

Oysa, bu ortak açıklamanın yapıldığı gün ve bir önceki gün Türkiye'de inanılmaz ve yüz kızartıcı olaylar olmakta ve ulusal onurumuz ayaklar altına alınmaktaydı...

Pazartesi günü saat 11.00'de toplanan Bakanlar Kurulu, bu toplantıyı ancak 9 saatte bitirebildi. Anlaşılan, bakanların tümüne IMF'nin bu acımasız ve ödünsüz isteklerine «evet» dedirtmek pek kolay olmadı. Olayın asıl utanç verici yanı, Bakanlar Kurulu'nun toplandığı odadan, Paris'teki IMF ile kurulan teleks bağıydı.

İran ile yapılan ortak açıklamada, Türkiye bağımsız bir ülke olduğunu ve içişlerine karışılmasına izin vermeyeceğini açıklayadursun, aynı anda, Bakanlar Kurulu odasındaki teleksten gelen IMF'nin direktiflerine, CHP ağırlıklı hükümet «başüstüne efendim» diyerek, ulusal bağımsızlığımızı hiç kimseye nasip olmayacak bir yüreklilikle koruyabilmişti (!)...

Ve CHP ağırlıklı hükümet, IMF'nin tüm isteklerini kabullenirken, devalüasyondan yeni zam furyalarına, işsizlikten kıtlığa ve sefalete, açıkçası bunalımların tüm yükünün emekçi yığınların sırtına yıkılmasına «evet» diyordu.

Bunca rezaletin üstüne de, Başbakan Ecevit, «sıkıntıyı hakça dağıtıma dönüştüreceğiz» gibi zırvalarla, aynı gün TV ekranlarında boy göstermekten çekinmiyordu.

Hakça bölüşüm mü? Hadi oradan. Sen bu saatten sonra kimleri kandırabileceğini, kimleri uyutabileceğini sanıyorsun? Bunca yalan ve demagojiden, bunca olandan sonra.

İşverenler, boyalı basındaki boy boy ilanlarını aralıksız sürdürüyorlar. Kodaman sermayenin örgütü ve sözcüsü TÜSİAD'ın son ilanı enflasyonla ilgili...

Hayrettir doğrusu, Türkiye'de işverenler enflasyondan şikayet etmekte ve fiyat artışlarına bir suçlu aramaktadırlar...

Peki öyleyse gelin suçluyu bulalım. Enflasyon neden olur? Türkiye'de enflasyonu doğuran temel bir etken var: Sürekli karşılıksız basılan paralar. Sürekli artan kredi büyüklükleri...

Bu açıdan, Türkiye'de olanlara bir bakalım: 1974 yılı sonunda, piyasadaki kağıt para miktarı (emisyon hacmi), 32 milyar 860 milyon liraydı. Bu büyüklük, 1975 yılında yüzde 25 artarak, yıl sonunda 40 milyar 938 milyon liraya ulaştı.

Piyasadaki kağıt para miktarı, 1976 yılında da, yüzde 27 artarak yıl sonunda 52 milyar 61 milyon liraya yükseldi.

1977 yılında, emisyon hacmi yüzde 50 arttı ve piyasadaki kağıt para miktarı da 77 milyar 881 milyon liraya ulaştı...

CHP ağırlıklı hükümet döneminde de, karşılıksız para basma işlemi aynı hızla sürdürüldü. Haziran başında piyasadaki kağıt para miktarı 136 milyar liraya yükseldi... yani, CHP ağırlıklı hükümet, işbaşına geldiğinden bu yana 58 milyar lira karşılıksız para bastı, ilgili dönemde, emisyon hacmi yüzde 74 oranında artırıldı...

Yıllardır artırılan, kuşkusuz yalnızca piyasadaki kağıt para miktarı değildir. Hükümetler, sürekli muslukları açarak, aynı oranda kredi büyüklüklerini de artırdılar...

Oysa, ekonomi biliminde bir kural var. Enflasyonu sınırlamak için, para ve kredi hacmini, ancak ekonomideki büyüme oranında artırmak gerek.

Türkiye ekonomisi yılda ortalama yüzde 3 oranında büyüme gösterirken, para ve kredi büyüklükleri ise yüzde 50 oranında artırılmıştır. İşte, Türkiye'deki enflasyonun temel nedeni budur...

Şimdi soralım: Para ve kredi hacmi neden bu denli artırılmakta ve üç vardiye çalışan banknot matbaaları, kimlere para yetiştirmeye çalışmaktadır? Ey TÜSİAD patronları, bu karşılıksız basılan paralar işçilere, köylülere, esnaf ve zanaatkârlara, teknik elemanlara, öğretmenlere, alın teriyle çalışanlara, emekçi yığınlara mı gitmektedir?

Yoksa, 20 kuruşluk öz sermaye ile 100 kuruşluk yatırım yapabilen sizlere mi? 20 kuruş büyüklüğündeki öz sermaye ile 100 kuruşluk yatırım yapmak... Aradaki 80 kuruş nerelerden bulunabilmektedir? Buyruğunuzda olan, devlet ve özel bankalardan elde edilen kredilerden değil midir?

Bu karşılıksız basılan paralar sürekli sizlere sunulmadı mı? Para ve kredi muslukları biraz kısılmaya başlandı mı, «Eyvah piyasada durgunluk başladı» diye feryadı basan sizler değil misiniz?

Hem çalacaksınız, hem de ev sahibinden baskın çıkacaksınız. Sizi gibi yavuz hırsızlar sizi. Sizi gibi utanmaz, arlanmazlar sizi...

FORUM

İşyeri veya işyerlerinde yetkili sendikanın saptanması sorunu toplusözleşme düzeyinin en çok aksayan konusudur. Gerçekten de 275 sayılı yasanın 7. maddesi, bir işyeri veya işyerlerinde toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili sendikayı belirlerken, aynı yasanın 2. maddesi ise yetki uyuşmazlıklarının çözümünün ilgili bölge çalışma müdürlüklerince karara bağlanacağını öngörmüştür.

Olaylar ve gerçekler, yetkili sendikanın saptanmasında referandumun en gerçekçi ve demokratik çözüm yolu olduğunu bir kez daha kanıtlamaktadır. Artık yetkili sendikanın saptanmasında kuşku ve tartışmalara yol açan geçici yöntemlerle konuyu geçiştirmekten vazgeçilmelidir. Çalışma Bakanlığının referandumun yasallaşması için gerekli ve içten çabayı göstermesi zorunlu ve kaçınılmazdır.

DURUM SAPTAMASI ve MKE OLAYI

Ahmet EROL
İM-DER GENEL BAŞKANI

Ülkemizde toplu sözleşme düzeni 15 yılını geride bıraktı. Geride kalan yıllar toplu iş sözleşme düzeninin gerçekten anlam ve yararlı yönlerini ortaya koyarken birçok açmazların da kapılarını aralamıştır. Yetki uyuşmazlıklarının çözümünde Şubat/1978'den bu yana uygulanmaya çalışılan «Durum Saptaması», MKE Kurumuna bağlı işyerlerinde çıkan yetki uyuşmazlığı nedeniyle, son günlerde kamuoyunda en çok tartışılan konulardan biri olmuştur. Referandum yasal bir düzene kavuşuncaya dek üzerinde durulmasında yarar olduğuna inandığımız durum saptamasını, onun geldiği noktayı vurgulamak ve kamuoyuna aktarmak gerekliliği ortaya çıkmıştır.

NEDEN DURUM SAPTAMASI

İşyeri veya işyerlerinde yetkili sendikanın saptanması sorunu, toplu sözleşme düzenin en çok aksayan, işçi ve işveren çevreleri ile kamuoyunda tartışılan konuların başında yer almıştır. Gerçekten de 275 sayılı yasanın 7. maddesi, bir işyeri veya işyerlerinde toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili sendikayı belirlerken, aynı yasanın 2. maddesi ise yetki uyuşmazlıklarının çözümünün ilgili bölge çalışma müdürlüklerince karara bağlanacağını öngörmüştür. Ancak, anılan madde çoğunluk araştırmasının, daha doğrusu işyerinde yetkili sendikanın nasıl belirleneceğini ya da yöntemini ortaya koymamıştır. Yetkili sendikanın belirlenmesindeki çoğunluk araştırmasının idareye bırakılmasından yararlanan Çalışma Bakanlığı, 30.1.1978 gün ve (6) sayılı bir genelgeyle, yetkili sendikanın saptanmasının belgeler üzerinden olanaksız olduğu ortaya çıktığında «Durum Saptaması» yöntemiyle yetkili sendikanın belirlenmesini öngörmüştür. Genelgede, hangi koşullarda durum saptamasına gidileceği açık bir biçimde sayılmıştır.

Yargıtay, yetki uyuşmazlıklarının durum saptamasıyla belirlenmesi yöntemini onaylayan yerel yargı yerlerinin kararlarını bozmuştur. Daha sonra ise, verdiği kararlarla uygulamayı belli bir yöne doğru yönlendirmiştir. 9. Hukuk Dairesi'nin 19.6.978 gün ve E. 7397, K. 8694, 16.10.1978 gün ve E.11787, K. 12463 sayılı kararlarında, «yargıcın, işçileri çağırarak sahte olduğu ileri sürülen üye kayıt fişleri ile diğer belgelerdeki yazı ve imzaları tahkik edip işçinin çağrı tarihinde hangi sendikaya üye olduğunu saptayabileceğini» karar altına almıştır.

Yargıtay'ın içeriği tartışılabilen bu kararlarından esinlenen Çalışma Bakanlığı, 13.2.1979 günlü bir yönergeyle sözde durum saptamasına açıklık ve işlerlik kazandırmak istemiştir. Anılan yönergeyle, 30.1.1978 gün ve 6 sayılı genelgenin genel ilkesi bir yana itilerek öncelikle durum saptamasının alanı daraltılmış, sonra da sendikaların sunmuş oldukları belgelerin sayısal durumunun belirlenmesi ve bu sayısal durumu ortaya koyan belgelerin güvenilirliğinden kuşku duyulduğu takdirde «Durum Saptaması» ile yetkili sendikanın saptanabileceği öngörülmüştür. Ayrıca yönergede, «iş müfettişlerinin belgeler üzerinden yetkili sendikanın saptanmasının olanaksız olduğunu gerekçeli olarak raporlarında belirtmeleri halinde, idarenin hiçbir gerekçe göstermeden belgeler üzerinde yetki verebileceği» belirtilmiştir. Eğer iş müfettişleri yetkili sendikayı belgeler üzerinden saptamış ise, bu raporlar karara esas alınacaktır.

Görüldüğü gibi Çalışma Bakanlığı, yönergeyle durum saptamasına giden yolu tıkamış, hem de üye kayıt fişlerine dönülmesi gerekliliğini de vurgulamaktan geri kalmamıştır. Durum saptamasındaki bu gerileyiş çalışma yaşamını kısa bir sürede olumsuz yönde etkilemiş, özellikle büyük işyerlerinde bu olumsuz etkisini hemen göstermiştir.

İşte, son günlerde kamuoyunda tartışılan, MKE'de ve Erdemir'de yönergeye de uygun olarak belgeler üzerinden yetkili sendika belirlenmişken; idare, bu işyerlerinde durum saptaması uygulamasına adeta bir kurtuluşmuşcasına sarılmıştır.

NEDEN MKE OLAYI

Kamuoyunda «MKE olayı» olarak adlandırılan ve yaklaşık 13 bin işçiyi yaşamsal düzeyde etkileyen yetkili sendikanın saptanması sorunu, geniş tartışmalara neden olmuştur.

Bilindiği üzere, işyeri veya işyerlerinde yetkili sendikayı saptamak ve bu konudaki incelemeyi yapmak iş müfettişlerinin görevidir. MKE ve bağlı işyerlerinde müfettişler, gerekli inceleme ve soruşturmalarını sürdürerek belgeler üzerinden tartışmaya yer bırakmayacak bir biçimde yetkili sendikaları saptamış ve konuya ilişkin raporlarını idareye vermişlerdir. İdarenin müfettiş raporlarının gereğini yerine getirmesi temel erek ve şimdiye dek de yerleşik uygulama iken, Çalışma Bakanlığı bu yolu yeğlemiyerek durum saptamasına gitmiştir. İdarenin bu yolu seçmesi, en azından durum saptamasına açıklık getirmek isteyen yönergeyle de çelişiktir.

Ayrıca, 1475 sayılı iş yasasının 89. maddesinin son paragrafında, «iş hayatını devlet adına denetim ve teftişe yetkili memurların düzenledikleri tutanaklar aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir.» hükmü mevcuttur. İdare, müfettiş raporlarında belirtilen gerekçelere, karşı gerekçeler de göstermeden durum saptaması yöntemini seçmiştir.

İşte, kamuoyunda ve CHP Kurultayında tartışılan konu, Çalışma Bakanlığı'nın müfettiş raporlarını bir kenara iterek durum saptaması uygulamasına gitmesidir. Başka bir deyişle, Bakanlığın, müfettiş raporlarının gereğini yerine getirmemesidir. Yoksa, durum saptaması amacından saptırılmış olmasına karşın, MKE olayında durum saptaması yapılmasına karşı çıkılmamıştır. Yetkili sendikalar müfettiş raporlarında belirlendiğine göre, öncelikle müfettiş raporlarının uygulanması gerekirdi. Her nedense idare, müfettiş raporlarını uygulamamakta ısrarcı olmuştur.

Ne var ki, olay hakkında yeterli bilgilenmediklerine inandığımız bazı yazarlar ve çevrelerce, bazı CHP yetkilileri, iş müfettişleri derneği (İMDER) ve bazı kuruluşları durum saptamasına karşıymış gibi kamuoyunda bir izlenim bırakılmaya çalışılmıştır. Oysa bu kişi ve kuruluşlar, yukarıda da belirttiğimiz gibi, Sayın Bakan'dan müfettiş raporlarının gereğinin yerine getirilmesini istemişlerdir.

İdarenin bu uygulamaları sonucunda MKE ortaya çıkmıştır.

Kaldı ki, sözü edilen işyerlerinde yapılan durum saptaması, gerek yukarda sözünü ettiğimiz Yargıtay kararlarına, gerekse bakanlığın yönergesine bile uygun olarak yapılmamıştır. Yargıtay kararlarında ve yönergede belirtildiği gibi, sendikaların üyesi olduklarını iddia ettikleri işçiler adına verdikleri üye kayıt fişleri ve diğer belgeler işçilere gösterilmemiş, sadece işçilere çağrı tarihinde hangi sendikanın üyesiydin?» şeklinde soru sorulmakla yetinilmiştir.

Yargıtay, tüm üye fişleri ve diğer belgelerin işçilere gösterilmesini değil, sadece, sahteliği iddia edilen belgelerdeki yazı ve imzaların işçilere gösterilerek yetkili sendikanın belirlenmesinin uygun olacağı görüşünü kabul etmektedir.

SONUÇ

Çalışma Bakanlığı, durum saptaması genelgesiyle, işçilerin bir ölçüde de olsa sendikalarını serbestçe seçmelerine olanak tanımak istemiştir. Yetki uyuşmazlıklarında belgeler üzerinden yetkili sendika saptanamıyorsa, bunun koşulları belirtilecek ve genelge uyarınca durum saptaması yapılacaktır. Eğer, belgeler üzerinden yetkili sendika belirlenmişse ve durum saptamasının koşulları yoksa, durum saptamasına gerek olmadan yetkili sendika belirlenecektir.

Durum saptaması, bir kısım baskılar sonucunda 3 aya yakın bir süre Ankara, İzmir, İstanbul bölgelerinde Çalışma Bakanının emriyle uygulanmamıştır. Daha sonra, yukarıda sözünü ettiğimiz yönergeyle geriye dönüş yapılmıştır.

Genelge, referandum yasal bir düzenlemeye kavuşuncaya dek bir geçiş önlemi olarak yürürlüğe konulmuştur. Genelgenin sakıncaları uygulama içerisinde giderileceği yerde, geriye doğru adım atılmıştır. Çalışma yaşamının en güncel sorunlarından olan yetki uyuşmazlıklarının çözüme bağlanması gerektiği ve bu çözümde en demokratik ve en etkin yolun referandum olduğu da bilinen bir gerçektir. Çalışma Bakanlığı, 275 sayılı yasa değişikliği tasarısına referandumu almıştır. Ne yazık ki tasarı, Sayın Bakan tarafından birçok kez açıklandığı halde bugüne değin Meclise sevkedilmemiştir.

Tüm bu olaylar ve gerçekler, yetkili sendikanın saptanmasında referandumun en gerçekçi ve demokratik çözüm yolu olduğunu bir kez daha kanıtlamaktadır. Artık; yetkili sendikanın saptanmasında kuşku ve tartışmalara yol açan geçici yöntemlerle konuyu geçiştirmekten vazgeçilmelidir. Çalışma Bakanlığının referandumun yasallaşması için gerekli ve içten çabayı göstermesi zorunlu ve kaçınılmazdır.

yorum

OYA BAYDAR

Bir yıldönümünün hatırlattıkları

BUGÜN 15 Haziran. 15-16 Haziran işçi direnişinin dokuzuncu yıldönümü. İşçi sınıfımızın sınıfsal uyanışının, bilinçlenmesinin, en görmek istemeyen gözlere kendini gösterdiği günün yıldönümü. İşçi sınıfımızın ekonomik, demokratik haklarını, sınıfsal haklarını savunmak, kazandığı mevzileri korumak için, önce İstanbul'dan, bir sel gibi akışının, sonra bu selin dalga dalga Anadolu'ya yayılışının yıldönümü. Ve kuşkusuz sadece, bir şahlanışın, bir direnişin, bir savaşımın yıldönümü değil, aynı zamanda da, işçi sınıfının gücünü göstererek, haklarını gaspetmek, onu kazandığı mevzilerden geriye itmek isteyenlere karşı kazandığı bir zaferin de yıldönümü.

15-16 Haziran'da, Türkiye işçi sınıfı, grev toplu sözleşme, sendikalaşma haklarının kısıtlanmak istenmesine karşı, 274 ve 275 sayılı yasaların değiştirilmesi ve daha da geriye götürülmeleri çabalarına karşı harekete geçti. O, İstanbul'dan, tüm fabrikalardan çıkarak bir sel gibi yürüdüğü zaman, bu sel bölge bölge, il il, sınıf kardeşleriyle büyüdüğü görülmedik bir güce ulaştığı zaman, dost düşman bir gerçeği bütün açıklığı ve bütün görkemiyle gördü: Türkiye işçi sınıfı tarihinin yeni bir dönemine giriyordu. Burjuvazinin korkusu önce sıkıyönetim, ardından provokasyonlar, ardından, bir yılı bile bulmadan 12 Mart olarak yansıdı. Ama tüm bu baskılara rağmen, hem de 12 Mart'ın karanlık günlerinde 274 ve 275 sayılı yasalarda yapılmak istenen değişiklikler geri alındı. İşçi sınıfı kazandı ve Türkiye demokrasi güçleri 12 Mart döneminden daha güçlü, daha bilinçli çıktılar.

ARADAN dokuz yıl geçti. Şimdi 15-16 Haziran 1979'da gelişmeler, yine işçi sınıfı üzerinde odaklaşma yolunda. 15-16 Haziran'ın dokuzuncu yıldönümünde, Türkiye emekçi halkı Türkiye işçi sınıfı yeni bir tehditle karşı karşıya. Önceki gün, son dönemlerin en yüksek oranlı devalüasyonu yapıldı. Bu devalüasyonun ve devalüasyonla birlikte ilan edilen zamların, bir süre önce yapılanların üstüne bindiği düşünülürse, bunun somutlanması, dar gelirli, yoksul emekçi halk için, açlık sınırına yaklaşmak demektir. Bunun somutlanması, işçi sınıfının gerçek gelirindeki gerilemenin yüzde 50'yi aşması demektir. Bunun somutlanması bıçağın kemiğe dayanması demektir.

DEVALÜASYONUN ve son günlerde ekonomik önlemler diye ortaya sürülen tüm düzenlemelerin IMF'nin, yani emperyalizmin dayatmaları olduğunu, artık sokakta çelik çomak oynayan çocuk bile biliyor. CHP ağırlıklı hükümetin aylar boyunca direndiği bu oranda bir devalüasyonu bile kabul etmesinden hemen sonraki adımın, kaçınılmaz olarak IMF'nin öteki temel isteğinin de kabul edilmesi olduğunu da biliyor: Bu temel istek işçi ücretlerinin dondurulmasıdır. Yani hayatın birden yarıyarıya pahalılaşmasının getireceği ücret artışı taleplerinin engellenmesidir.

ÖNÜMÜZDEKİ dönem, Türkiye'de yarım milyon işçiyi kapsayacak büyük toplu sözleşmeler dönemidir. Yani işçi sınıfıyla burjuvazinin ekonomi alandaki hesaplaşmasının gündeme geleceği günlerdir. Ve yıllardan beri ilk kez, işçi sınıfı bu ölçüde büyük bir dayatma, bu ölçüde büyük bir gerileme tehlikesi karşısında kalmaktadır.

O ZAMAN ne olacak? Sorun çok boyutlu, karmaşık ve önemlidir. Konuya bir ilk yaklaşım olarak «15-16 Haziran'ı unutmayalım» diyoruz. Unutmayalım ki, türlü olumsuzluğa rağmen Türkiye işçi sınıfı bugün 15-16 Haziran 1970'den çok daha bilinçli, çok daha deneyli, çok daha savaşkandır ve bıçak o güne oranla bugün, kemiğe çok daha fazla dayanmıştır.

Okurlardan Politika'ya

HEM OKUYORUM HEM ÇALIŞIYORUM

Sayın Politika yetkilileri

Gazetenizi önceden de okuyordum. Fakat faşist baskılar nedeniyle uzun bir süre okuyamadım. Gazetede bir okuyucu köşesi açmışsınız. Buna çok sevindim. Halkın sesi ancak böyle duyurulur. 18 yaşındayım ve Zonguldak Endüstri Meslek Lisesi Motor kolundan mezunum. Bartın'a taşındık. İnsanların iş kazalarında yaralanıp da bakım görmediklerine inanmazdım. Bartın'da Işıklar Holding A.Ş. ne bir işçi olarak girdim. Fabrikada çalışmaya başladım. Orada çok şey gördüm. Bir kere fabrikada, pislik, yağ, pas içinde 200 - 300 işçi çalışmakta. Burada sendikalaşma durumu çok kötü. Bir sarı sendika ve bir de DİSK'e bağlı bir sendika var. DİSK'e bağlı sendikaya geçenleri işten atıyorlar veya istifaya zorluyorlar. Burada iş kazası geçirdim. Ayağım kesildi. Patron yanıma geldiği halde hiç bir şey yapmadı. Ayağıma 6-7 tane dikiş attılar. 2 ay işe gidemedim. İşe gitmediğim günlerinin ücretini ödemediler bana. İşyerinde, durumu benden de kötü olan daha niceleri var. Bir gün bu faşistler işçi sınıfının önünde kaybolup gidecekler O zaman tarlalar, fabrikalar, siyasal iktidar, herşey işçinin emeğin olacak. Sömürü kalkacaktır.

B. S.
BARTIN

KÜTAHYA AZOT FABRİKALARI MÜDÜRLÜĞÜNDEN KİRLİ REJENERE VE KİRLİ ORİJİNAL GRANÜLE POLİETİLEN SATILACAKTIR

1.) Müdürlüğümüz Torba Fabrikasında mevcut takriben 30 ton kirli rejenere ve kirli orijinal granüle polietilen satılacaktır.

2.) Bu işe ait şartname;

a) Ankara'da: İzmir Caddesi No: 35'de Genel Müdürlüğümüz Pazarlama Müdürlüğünden,

b) İstanbul'da: Karaköy Rıhtım Caddesi Çıracı Sokak No: 26-30 R-Han Kat-2'de Satınalma Müdürlüğümüzden,

c) Samsun, Elazığ ve Gemlik Azot Fabrikaları Müdürlüğünden,

d) Kütahya'da Azot Fabrikaları Müdürlüğünden temin edilebilir.

3.) Teklif mektupları engeç 17-Temmuz-1979 Salı günü saat 15.00'e kadar Kütahya Azot Fabrikaları Müdürlüğü Muhaberat Servisinde bulunacak şekilde gönderilmiş veya elden verilmiş olacaktır.

4.) Müdürlüğümüz 2490 sayılı Kanuna tabi değildir.

AZOT SANAYİİ T.A.Ş.
KÜTAHYA AZOT FABRİKALARI
MÜDÜRLÜĞÜ
(Basın: 16834) — 1646

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) MHP Kurultayına katılıp bir de konuşma yapan CHP'den dönme politikacı eskisi. 2) Karışık renkli — Bir ilimiz. 3) Bilinmeyen tarih — Tersi, eliaçık, cömert — Maksim Gorki'nin ünlü romanı. 4) Tersi, İzmit'in bir bucağı. 5) Ana düşünce — Boru sesi. 6) Kısa zaman — Avrupa'nın ünlü bir futbol takımı. 7) İzmir Ağırceza Mahkemesinin 141 - 142'nin Anayasaya aykırılığına hükmederek Anayasa Mahkemesine başvurmasına yol açan davada yargılanan örgüt — Yarışçının kadın muarızı. 8) Tersi, sürüm değeri — Dünyanın en yüksek yaylası. 9) Tersi, difteri de denilen bir çocuk hastalığı. 10) Tersi, Orta Amerika'nın doğusunda bir deniz.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Faşistlere takılan adlardan biri — 2) Kurnazca ve haince düzenlenen oyun 3) Kısaltmada saat — Tersi bir soru eki — Irak'ta bir parti. 4) Bir süs bitkisi — Tersi, Lira'nın simgesi. 5) Bir gazete için en önemli eleman — Su (eski dil). 6) Bir tür derece — Tersi, kullanıştan çıkarma. 7) Sıkıntı önlemi — Tersi, apaçık. 8) Tersi, etkin — Tersi, bir roman kahramanı. 9) Kalım. 10) Feodal toplumun bir yönetim biçimi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Petrol — Saz 2) rM — İyelik 3) Amiyane — ID 4) Nizamiye 5) Ak — leK 6) arfaT — Şifa 7) Sirayet 8) Pay — naK 9) ikeZ — Betül 10) Ticaret.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Pranga — Pir 2) Emmi — rsaK 3) İzafiyet 4) Riyakar — zt 5) oyaM — Tan 6) Lenin - Yaba 7) leY — Şeker 8) Si — Elit — tE 9) akl — ef — Ült 10) Dekan.

Şeriatmedari Humeyni'den ayrı görüşte olmadığını açıkladı

Kum, (İran), (A.A.) — İran'da yaşıyan 17 milyona yakın etnik Türkün dinsel lideri Ayetullah Şeriatmedari, Ayetullah Humeyni ile arasında derin görüş ayrılıkları bulunduğu şeklindeki basın haberlerinin doğru olmadığını, zaman zaman Humeyni ile bazı konularda görüş ayrılığına düştüğünü, ancak bunların hiç bir vakit ciddi boyutlara ulaşmadığını söyledi.

Şeriatmedari, ayrıca merkezi hükümetin hazırladığı yeni basın yasası tasarısını eleştirdi ve hazırlanmakta olan yeni anayasanın da, bir kurucu meclisce onaylanması gerektiğini söyledi.

IRAK ÖZÜR DİLEDİ

Bu arada Irak, Kuzeybatı İran'a düzenlediği son hava bombardımanı için İran hükümetinden resmen özür diledi ve söz konusu bombardıman olayını «bir pilot hatası» olarak açıkladı.

NATO Avrupa'ya Pershing-2 koyacak

Dış Haberler Servisi — SALT-2 antlaşmasının imzalanacağı şu günlerde, Carter yönetimi, NATO'nun Avrupa'daki nükleer cephaneliklerini yeni tip silahlarla modernleştirmeyi öngören geniş çaplı bir programı NATO'ya sunmaya hazırlanıyor. Hazırlanan programa göre, Avrupa'daki NATO ülkelerinde bulunan nükleer cephanelikler, yeni tip Pershing-2 roketleriyle değiştirilecek ve Pershing-2'lerin yerleştirileceği ülkelerin isimleri açıklanmayacak.

Pravda: «SALT-2 dünya barışının yararınadır»

BREJNEV-CARTER SALT-2 ZİRVESİ BUGÜN BAŞLIYOR

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Brejnev ve Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Carter, SALT-2 antlaşmasını imzalamak ve diğer ikili ve uluslararası konularda görüşmelerde bulunmak üzere bugün Viyana'da bir araya geliyorlar. Carter dün Viyana'ya gitti. Brejnev ise bugün bekleniyor.

Bilindiği gibi SALT-2 görüşmeleri 1972 yılından bu yana sürmektedir. Ford yönetimi sırasında anlaşmanın büyük bir bölümünün tamamlanmış olmasına rağmen Carter yönetiminin işbaşına gelmesiyle görüşmelerde büyük güçlükler çıkmış ve ABD, Vladivostok'ta imzalanan Brejnev-Ford çerçeve antlaşmasının bir kenara bırakılarak görüşmelere baştan başlanmasını istemişti. Çeşitli güçlüklerden sonra hazırlanabilen SALT-2, Amerika'daki silah tüccarlarının tehdidini atlatabilmiş değildir. Amerikan Kongresi'nde, SALT-2'nin reddedilmesi yönünde güçlü bir eğilimi bulunmaktadır. Bunlar, SALT-2 anlaşmasıyla ABD'nin Sovyetler'e taviz verdiğini iddia etmekte ve ayrıca SALT-2'nin denetleme olanağının bulunmadığı ileri sürmektedirler.

Pravda gazetesi, geçen günkü sayısında, bu gibi iddiaların tek amacının SALT - 2'yi engellemek olduğunu belirterek Amerika'daki yumuşama karşıtı güçl erleleşti şıtı güçleri eleştirdi ve SALT - 2'nin yalnızca Sovyetler ve Amerika açısından değil tüm dünya açısından büyük bir önem taşıdığını belirtti. Pravda, SALT-2'nin gerçekleşmesinin iki ülke arasındaki ilişkilere yapıcı katkılarda bulunmasının yanı sıra dünyadaki politik havayı da yumuşatarak diğer silahsızlanma görüşmelerinin yeni bir ivme kazanacağını ve bundan barış davasının kazançlı çıkacağını yazdı. Gazete, stratejik silahları sınırlayan SALT-2 antlaşmasından sonra artık stratejik silahların azaltılması alanına geçilmesi gerektiğini işaret ederek SALT-3'ün bu çerçeve içinde gerçekleştirilmesini ve ayrıca Sovyetler ve Amerika'nın dışında, stratejik silahlara sahip diğer ülkeleri de kapsamasını istedi.

DIŞ POLİTİKA

HÜSEYİN BAŞ

İngiltere'de değişen bir şey yok

İngiltere'den sonra Kanada'da da iktidar Muhafazakârlara geçince, dünyanın hemen her yerinde olduğu gibi, bizdeki tutucular da bayram yaptılar..

Oysa her iki olaya da nesnel yaklaşanlar, Kanada'nın etnik sorunlarından kaynaklanan özel durumu bir yana bırakılırsa, İngiltere'de pek fazla şeyin değişmediğini, hele değişmeyeceğini kolaylıkla teslim edeceklerdir.

Bu yüzden bizim tutucuların dünya artık geriye gitmeye başladı diyerek sevinç çığlıkları atmaları anlamsızdır. İngiltere'de iktidarı ister İşçi Partisi istersede Muhafazakârlar kazansın, pek farketmemektedir. Majeste kraliçenin ülkesinde sürekli iktidarda olan ünlü City'dir. City'nin kilometre karede sayıları ikibini aşan tek yada çokuluslu büyük finans imparatorluklarıdır. Majeste kraliçenin ülkesinde değişmeyen kural budur.

Değişen tek şey İşçi Partisinin «Gölge»de, ülkenin yapısı gereği iktidardayken uygulamak zorunda olduğu «sağ» politikalardan yakasını hiç değilse bir süre sıyırarak azılı «sol» kesilmesi. Muhafazakâr Thatcher'in de, yine Majeste kraliçenin ülkesinin yapısı gereği, asıp kesmeye yemin ettiği sendikalar dişlerini göstermeye başlayınca, sağcılığı bırakarak «sol» politikalar izlemek durumunda kalmasıdır. İngiltere'de geleneksel iktidar paslaşmasının birinci kuralı «solun» sağ, sağın da «sol» vurmasıdır. Aksi halde «hakemi mutlak» City, ofsayt düdüğünü çalacak ve golü önleyecektir.

Muhafazakârların başarısında, kuşkusuz öncelikle İşçi Partisinin «tutuk» olmak zorunluluğunu omuzlarında taşıyan sosyo-ekonomik politikası var. Partinin, doğal destekçileri emekçi sınıflarının elini kolunu bağlayan, buna karşılık taviz üstüne taviz verdikleri parababalarını da bütünüyle hoşnut etmeyen bu politikası, sonunda, «ne İsa'ya ne de Musa'ya» yaramış, böylece de sandıktan Thatcher çıkmıştır.

İşçi iktidarı bir buçuk yıldan bu yana liberallerin desteğiyle ayakta duruyordu. Liberal partinin başkanı Steel bu destekle 1974'ten bu yana eriyen oylarını —% 20'den, % 5— kurtarmayı umuyordu. Ancak çok sayıda liberal için başarısızlığın kaynağı İşçi Partisinin desteklenmesiydi. Muhafazakârlar da bu yönde yoğun propagandalara girişmekten geri durmadılar. Liberalleri «sosyalistlerle» işbirliği yaptıklar için «demokrasiye ihanetle» suçluyorlardı. Bu yoğun baskı sonuç vermekte gecikmedi. Liberal Partinin desteğini çekmesiyle de ülke kendisini, Başkan Callaghan'ın erteleme çabalarına rağmen, erken seçimin kapısında buldu.

Oysa İşçi Partisi City'nin gönlünü hoş tutabilmek için neler yapmamıştı. Sendikaları işçi ücretlerine yapılacak zamların % 5 tavanını geçmemesine razı etmiş, buna karşılık parababalarının artan kârlarına ilişmediği gibi, enflasyonu frenleyecek önlemleri de almaya yanaşmamıştır. Bu arada sayıları 1,5 milyonu aşan işsizi, sağlık, eğitim, konut gibi önemli alanlara yeterli kredi ayrılmamasından ve hele gemi azıya alan hayat pahalılığından kaynaklanan ekonomik ve sosyal krizin tüm yükü de işçilerin sırtına bindirilmişti.

İşçi Partisi politikası her zaman olduğu gibi bu kez de sol gösterip sağ vurmuştu.

Margaret Thatcher hükûmetin programını kısıtlamadan aynen uygulayacağını açıklamıştır. Bu program «Liberal ekonomi yönünde keskin bir viraj» olarak yorumlanmaktadır. Bireyi Devletin «despotluğundan» kurtarmayı amaçlayan bu program gerçekte emekçi sınıfları hedef almakta, buna karşılık «hür teşebbüse», giderek kapitalist sınıfa daha fazla kaynak aktanlmasını gerçekleştirmek istemektedir. Fiyat kontrol komisyonunun lağvedilmesi, belediyelere ait konutların «parası olana» satılması grevci işçilerin ailelerine yapılan devlet yardımının kaldırılması, millileştirilen bazı büyük kuruluşların yeniden «hür teşebbüse» devri girişimleri «liberal ekonomiye» açılmanın ilk uygulamaları arasındadır.

Ekonomik ve sosyal politikada geriye dönüş, dış politikada da, doğal olarak, aynı yönde tercihlerin benimsenmesine yol açıyor. «Kızıl tehlike» bahanesiyle askeri giderlerin artırılması, NATO içinde «sert» kanatta yer almak, Çin'e silah satışı, detanta ve silahsızlanmaya karşı çıkmak, Sovyet askeri gücünü artırdığı iddiasıyla Doğu-Batı ticaretini engellemek Thatcher'in «geriye dönüş» politikasının temel öğelerini oluşturuyor.

İngiltere gelecek yıldan başlayarak brüt petrol gereksiniminin tümünü Kuzey Denizinden sağlayarak petrol üreticisi ülkeler arasında 13. sırayı alacak. Çoğu gözlemci için Thatcher'in tek ve büyük kozu bu. Ancak bu koz, çağımızın evrensel boyutlarda oluşan büyük ekonomik politik ve sosyal eğilimini geriye doğru değiştirmeye yetecek midir?

Soruyu olumlu yanıtlamak çağın gerçeklerine bütünüyle sırt çevirmek olacaktır.

Rotterdam'da petrol fiyatı düşüşünün OPEC toplantısına baskı için yaratıldığı söylendi

DÜNYADA PETROL SORUNU

● PETROL TEKELLERİ, İKİ HAFTA SONRAKİ OPEC TOPLANTISINA BASKI YAPMAK İÇİN GEÇİCİ OLARAK FİYAT DÜŞÜŞÜ YARATIYOR

Dış Haberler Servisi — Rotterdam Spot petrol piyasasında petrol fiyatlarının düşmeye başladığı ancak bu düşüşün geçici olduğu bildirilmektedir.

Rotterdam piyasasında şimdiye kadar varil başına 40 dolar kadar olan petrol fiyatlarında son günlerde 4 dolar kadar bir düşüş kaydedildi.

Gözlemciler, bu düşüşün nedeninin, iki hafta sonra yapılacak olan OPEC toplantısını gözönüne alan petrol tekellerinin, Rotterdam piyasasından petrol alımlarını düşürmesi olduğunu söylemektedirler.

Böylece petrol tekelleri, Rotterdam piyasasında geçici bir fiyat düşüşü yaratarak OPEC toplantısında fiyat artışı kararı alınmasını engellemeye çalışmaktadırlar.

Bilindiği gibi, özellikle ABD yönetiminin petrole varil başına 5 dolar prim vermesi üzerine Rotterdam piyasasındaki petrol fiyatları, OPEC satış fiyatlarının iki katına ulaşmıştı.

OPEC — vurguncu petrol tekellerini kara listeye alacak

Beyrut (A.A.) — Katar Şeyhi Abdul Aziz Sani, OPEC'in, vurgunculuk yapmak suçundan batılı petrol şirketlerini kara listeye alacağını söyledi.

Sani, bu şirketlerin kendi aşırı fiyat artışları için OPEC'in fiyat sistemini sömürdüklerini ve bunu OPEC'e baskı öğesi olarak kullandıklarını belirtti.

Sani'nin demeci, Cenevre'de yapılması kararlaştırılan «OPEC» Petrol Bakanları Konferansının iki hafta öncesine rastlamaktadır.

— Birleşik Arap emirlikleri Petrol Bakanı Mana Seyid Uteybe de batılı petrol şirketlerinin üretici ve tüketicinin sırtından geçinerek kâr yaptıklarını söyledi ve yüksek fiyatla petrol satan ülkelerin kara listeye alınması için adlarının bildirilmesini gelişmekte olan ülkelerden istedi.

bir dakika

FRANSA'nın Marsilya kenti ilginç bir buluşmaya tanık oldu. İki kardeş 66 yıl sonra burada biraraya geldi. 1913 yılında Türkiye'den Amerika'ya göç eden 80 yaşındaki Ohan Stibinyan, 1925 yılında yine Türkiye'den ayrılan kızkardeşi Kanu ile «uçak bileti parası» bulamadığı için ancak bunca yıl sonra buluşabildiğini söyledi.

Dünya Barış Konseyi 15 Haziran'ı Lübnan Halkıyla Dayanışma Günü ilan etti

ORTADOĞU DÜĞÜMÜ LÜBNAN'DA MI ÇÖZÜLECEK?

Son zamanlarda Lübnan'da durumun iyice gerginleşmesi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin konuyu görüşmek üzere toplanması, 55 gündür aralıksız süren İsrail saldırılarının yoğunlaşması, güneyde faşist Haddad'ın İsrail güvenliğini sağlamak amacıyla bir devletçik ilan etmesi, Lübnan'daki hükümet bunalımının sürüp gitmesi, Dünya Barış Konseyi'nin dayanışma çağrısı, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün politik çözüme yol açmak için Sur kentindeki birliklerini çekmesi, Ortadoğu'da yeni bir savaşın gündeme geldiğini doğrulayan veriler. Düğümün Lübnan'da çözüleceği konusunda hemen herkes birleşiyor. Ama farklı açılardan.

ABD Başkanı Carter, 19 Nisan tarihinde Dışişleri Bakanlığına yayınladığı bir genelgede, «Lübnan Ortadoğu'da sonun başlangıcı olacaktır» derken, haklıydı. Çünkü gerçekten de düğüm Lübnan'da çözülecek.

CAMP DAVİD-LÜBNAN İLİŞKİSİ

Bilindiği gibi 1979 sonlarında Camp David ile ilgili olarak pek çok konu İsrail ile Mısır arasında açıklığa kavuşacak. Filistin halkına karşı yürütülen «özerklik» görüşmeleri, Sina'daki sorunlar çözüme bağlanacak. Sedat'ın bu «çözümlere» sesini çıkarmayacağı, «İsrail bir adım atarsa, biz iki adım atarız» demesinden belli. O zaman emperyalizm ve İsrail, FKÖ ve Suriye'ye yönelebilmek için gözünü Lübnan'a çevirecek.

Lübnan'ın seçilmesinde önemli etkenler var. FKÖ burada yok edilince sıra Suriye'ye gelecek. İsrail'in de yayılmacı planları olmasına karşın, hükümet bunalımının had safhaya ulaştığı bu ülke Camp David masasına çekilebilecek ilk ülke olarak gözüküyor. Lübnan Başbakanı Selim El Hos, istifa ederken, Devlet Başkanı Sarkis'in hep ABD'den yeşil ışık beklediğini, özellikle de faşistlere karşı etkin önlemler almadığını öne sürüyordu. Bugün bütün bu koşullar varlığını sürdürüyor. Hos'un yeniden başbakanlıkla görevlendirileceği söylenmesine karşın.

GERİCİ ARAP REJİMLERİNİN DURUMU DAYANIŞMANIN ÖNEMİ

Lübnan, gerici Arap rejimleri açısından da büyük önem taşıyor. Körfez ülkelerinin ve Suudi Arabistan'ın büyük kaçakçılık şebekelerinin, bankacılık merkezlerinin Beyrut'da bulunması, bu ülkeleri çıkar bakımından emperyalizme ve siyonizme yaklaştırıyor. Ancak bu ülkelerdeki gerici rejimler, İran Devrimi'nin Filistin halkını desteklemesi, Filistinlilerin de bu ülkeler halkları arasında etkin olması sonucu, çekiniyorlar. Böylece antiemperyalist dayanışma, emperyalizme ve siyonizme dilediğini yapabilme olanağını tanımıyor.

Lübnan halkıyla dayanışmanın önemi işte burada odaklaşıyor. Ortadoğu'daki stratejik konumu bir hayli önem taşıyan Türkiye'deki ilericiler, barışseverler, Dünya Barış Konseyi'nin dayanışma çağrısına özel bir önem vermek zorundadırlar. Çünkü Lübnan halkının geleceği, Türkiye halkının geleceğiyle yakından ilişkilidir. Türkiye'deki ABD varlığıyla bağlantılıdır.

İsrail ile işbirliği içindeki Lübnanlı faşist binbaşı Saad Haddad 13 Nisan 1979 günü, İsrail sınırı boyunca 10 kilometre derinliğinde bir şerit üzerinde «Özgür Lübnan Devleti»ni ilan etti. Haddad, Filistinlilerin İsrail'e sızmalarını önlemeye çalışacağını İsrailli dostlarına bildirirken «düşman» Filistinlilere «özgür» devletinde yaşama hakkı tanımayacağını söylüyordu.

Bölgeye gelen BM Barış Gücü askerleri ise, Filistinlilere göre Haddad'a yardım etmektedir. Haddad ise, BM Barış Gücü için «Bunlar bize engel oluyor» diyor. Üçgenler, BM Barış Gücü askerlerinin (milletlerine göre) yerlerini göstermektedir.

Lübnan'da «Özgür Lübnan Devleti» ilan edildiğinde, gözlemciler bu devleti yandaki haritada olduğu gibi düşünmüşlerdi. Çünkü bir süreden beri Lübnan'da «özgür devletleri» gösteren haritalar dolaşmaktaydı. Bunlardan biri de yanda görülen harita idi. Haritada koyu renklerle görülen bölge, Falanjist-sağcı hıristiyanlar tarafından ilan edilmesi düşünülen bir başka «özgür Lübnan» devletini göstermektedir.

Gözlemciler, diğer bir kilit sorunun da Kıbrıs sorunu olduğunu, Lübnan'daki gerginliğin emperyalizmden yana çözümlenmesinin, Kıbrıs'ı etkileyeceğini, Kıbrıs sorununun emperyalizmden yana çözümünün de Lübnan'a yansıyacağı görüşünde birleşiyorlar. Bu bakımdan tüm bölge halklarının dayanışması, daha da önem kazanıyor.

Emperyalizm ve siyonizm, Lübnan'da yeni girişimlerde bulunacaklar. Adım adım yeni Camp David'lere ulaşmak istiyorlar. Bu nedenle görev, Carter'in söylediklerini tersine çevirip gerçekleştirmek olarak beliriyor. Yeni emperyalizmin Ortadoğu'daki varlığına son verme hareketini Lübnan'da başlatmak gerekiyor.

Demokratik Yemen, Irak'ın elçisini geri çekmesini eleştirdi

Aden (A.A.) — Irak'ın Aden'deki büyükelçisi Fevzi Avni'yi geri çağırmasına tepki gösteren Demokratik Yemen Dışişleri Bakanı Muhammed Salih Muti, bu kararın, Demokratik Yemen'deki Irak Büyükelçiliği üyeleri tarafından profesör Tevfik Rüşti'ye yapılan suikastten sonra meydana çıkan durumu ciddileştirdiğini söyledi.

Demokratik Yemen Basın Ajansına göre, Iraklı Profesör Rüşti'nin Demokratik Yemen'de öldürülmesi ile suçlanan beş Iraklı uyrukludan biri diplomatik pasaport taşımaktadır. Demokratik Yemen Ajansı, Irak uyruklularının teslim olması sırasında, Demokratik Yemenli yetkililerin, Irak Büyükelçiliği civarında, yasa dışı olarak ülkeye sokulmuş önemli miktarda silah bulduklarını ekledi. Bunlar arasında, 32 hafif makineli tüfek, tabancalar, el bombaları ve önemli miktarda mühimmat bulunmaktadır.

Öteyandan, Iraklı yetkililer, Bağdat'taki Demokratik Yemen İşgüderini gözhapsine aldılar ve Kançılarya'yı kuşattılar.

FKÖ liderlerinin Trablus toplantısı bitti

Tunus (A.A.) — Filistin direniş örgütlerinin liderleri ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi liderlerinin Trablus'taki toplantısı sona erdi.

Libya Radyosu, toplantıda başta Güney Lübnan olayları olmak üzere Ortadoğu Bölgesinde ve Arap dünyasında meydana gelen son siyasal gelişmeler yanında, Filistin davası üzerinde durulduğunu bildirdi.

Toplantıya Yasser Arafat, Jorj Habbaş, Nayef Howatme, Semir Huşah ve Zuheyr Muhsin katıldı.

Dünyaturu

● Batılı ülkelerin 30 kadar gizli istihbarat servisi İsrail'de «gizli» bir toplantı yapacak. Toplantının konusu «tedhişçilikle savaş».

● Sinir sisteminde bir bozukluktan rahatsız olan yaklaşık 300 kg. ağırlığındaki bir balina tedavi için uçakla Mystic kenti akvaryumuna nakledildi.

● «Soyuz-32», Salyut-6'dan getirdiği bilimsel araştırma sonuçlarıyla beraber dünyaya döndü. Kozmonotlar da haftaya dönüyor.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

ÇANAKKALELİ BİR ÇOCUKLA SÖYLEŞİ

— Bu sergiyi nasıl buldunuz?
İyi... güzel... çok sevdim.
— Ne en çok hoşuna gitti?
Fotoğrafları-şiirleri çok sevdim.
— Geçen sene katıldın mı?
Evet...
— Nasıl oldu?
Çok eğlendim.
— Bu sene katılacakmısın?
Bilmem, galiba çok güzel bir şey olacak. Anneme söylesem de biz de gelsek. Ama Annem dünyada gelmez. Bu akşam televizyon seyredecek. Acaba ne yapsak?..
Ve koşarak evinin yolunu tuttu.

●

Çanakkale'nin onuru «Tahta At Çocuk Şenliği»nden izlenimler

Tarladan, bahçeden yorgun dönen emekçilerin, İstanbul Şehir Tiyatrosu'nun oynadığı «Sakarca»yı yığınsal (600 kişi) izlemeleri, sanatçı dostlarına özgün bir önem vermeleri yaşanıyor, Çanakkale'nin köylerinde...

Faytoncu'ya, gideceğimiz yeri söylemeye başlarken, «tamam» diye atlarını dört-nala sergi yerine yönlendirmesi, şenliğe tüm Çanakkalelilerin sahip çıktıklarının ana belirtilerinden biriydi.

Hele çocuklar, hazırlık çalışmalarımızı sürdürürken yanımıza gelen küçük bir kız, annesinin televizyon merakı yüzünden şenliği izleyemeyeceğinden pek şikayetçiydi. Üç-dört kişilik çocuk grupları, kendi yaşlarındaki (10-12 yaş arası) çocuklara büyük bir özveriyle şenlik biletlerini satıyorlardı. Oyunlarıyla, tiyatro gösterileriyle, düzenleme komitesi başkanına en çok yardımcı olan yine çocuklardı.

Tahta-at'ın Truva'da «barışa koşturulması ve barış için zaptedilmesi» kim ne derse desin, ne yazıp çizerse çizsin şenliğin çocuk ve barış adına ana göstergeci pusulası oldu.

İşin önemli bir yanı da T. Maden-İş Sendikası kampından gelen emekçi çocuklarının işlevi idi. «Oyun hakkımız, çalışmak görevimiz», «Analara iş, çocuklara kreş», «Çıraklara dayak değil, iş güvencesi», «Barış dostluk dayanışma», «Nötron bombasına hayır» belgilerini haykırmaları, Truva'yı birden gerçek şenlik yerine çevirdi. Cıvıl cıvıl koşturan, çiçekler, balonlar fırlatan çocuklarımız, geleceğin kurucuları, yaşama sevinci, özgürlüğe açılan kapılar...

Bu arada bir kısım çocuklar şaşırdı. Sonra hep beraberliğin tadını çıkardılar. Nazım'dan türküler söylendi. Ele, beraberce...

İçinde yaşadığı ülkenin sosyo-ekonomik koşullarına bağımlı olarak biçimlenen çocuk, bazen çocukluğunu yaşamadan, gerçeklerin diretken savunucusu militanı olabilir. Ulusal kurtuluş savaşlarının çocuk kahramanları, dünyada ve ülkemizde, bu olgunun iyi bir örneğidirler.

● T. Maden-İş Sendikası Çocuk Kampı'ndan gelen emekçi çocukları da şenliğe katıldı.

İLAN
ARMUT SATILACAKTIR
YALOVA DEVLET ÜRETME ÇİFTLİĞİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 — 1979 yılı mahsülü 8 ton akça, 6,5 ton Mustabey armudu ayrı ayrı ağaç üzerinde 26. Haziran. 1979 Salı günü saat 15 te idare binasında açık arttırma ile satılacaktır.
2 — Akça armudun muhammen bedeli 120.000 lira, muvakkat teminatı 20.000 lira, Mustabey armudunun muhammen bedeli 65.000 lira, geçici teminatı 10.000 liradır.
3 — Satışa ait şartname hergün çiftlik merkezinde görülebilir.
(Basın: 16645) — 1645

SATIŞ İLANI
İSTANBUL DEFTERDARLIĞI

ADET:	EŞYANIN CİNSİ:	
20 Ad.	Kadife tuvalet takımı	7000 TL.
600 Ad.	Florman ojemet	26.400 TL.
180 Ad.	Dr. Harvey ojemet	3900 TL.
120 Ad.	Dr. Harvey Sedefli ojemet	3240 TL.

Gider Vergileri Dairesi Müdürlüğüne olan Gider Damga vergisinden dolayı Marmuççular yanı Çarşısı Gürün han No: 88/3 de haciz edilen yukarıda cins ve evsafı yazılı eşyanın mezkür mahalde 6183 sayılı amme alacaklarının tahsil usulü hakkındaki kanun hükümlerine göre;
22.6.1979 tarihinde saat 14 de birinci, 29.6.1979 tarihinde yine saat 14 de de ikinci artırılması yapılmak suretiyle satışı yapılacaktır. Fazla malumat almak isteyenlerin Sirkeci, Orhaniye Caddesindeki 5-7 no'lu Gider Vergileri Dairesi Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.
(Basın: 16527) — 1643

GAYRİMENKUL SATIŞ İLANI
KADIKÖY 1. İCRA MEMURLUĞUNDAN

1978/13873

Kadıköy, Zühtüpaşa mahallesi, Tevfik Paşa sokağında, 101 pafta, 666 ada, 130 parsel sayılı gayrimenkulün 42/640 hisseye tefrikli birinci kat 3 nolu dairesi ipotek borcundan dolayı Kadıköy 1. İcra Memurluğu satış mahallinde açık artırma suretiyle satılarak paraya çevrilecektir.
İMAR DURUMU: İstanbul Belediyesi İmar Müdürlüğünün 25.3.1979 tarih 1031 sayılı imar durumunda söz konusu 130 sayılı parsele: İskan sahasında, ayrık inşaat nizamında, bina yüksekliği serbest, ençok 20.00 M. bina derinliği, % 25 bina sahası emsali, 1.8 inşaat sahası emsali, enaz 5.00 M. ön bahçe mesafesi, enaz 4.00'er M. yan ve arka bahçe mesafeleri, çatı katı yapılamaz kayıtlariyle imar durumu verilmiştir.
EVSAFI: Söz konusu gayrimenkul, Kadıköy, Zühtüpaşa mahallesi, Tevfik Paşa sokağında, mahallen 9 kapitaj nolu, betonarme karkas sistemde, bir bodrum, bir zemin, yedi normal katlı inşaa edilmiş Öngün apartmanın birinci kat 3 nolu dairesidir. Daireye girişte zemini paladyenle kaplı antre, sağda zemini ahşap parke ile kaplı balkonlu salon, karşıda zemini mermerle kaplı küçük balkonlu, tezgah altı üstü formika dolaplı, duvarları renkli fayansla kaplı mutfak mahalli, solda bir koridora açılan, alaturka tuvalet, zeminleri marleyle kaplı ikisi aynı balkona açılan üç yatak odası, küvetli, klozetli, Arçelik termosifonlu, ayaklı lavabolu banyo mahallerinden ibarettir. Dairede salon ve koridor duvarları duvar kağıtlıdır. Binada su, elektrik, kalorifer ve asansör tesisatı mevcuttur.
KIYMETİ: 2.150.000.00 TL.si kıymet takdir edilmiştir.
Satış şartları:
1 — Satış 17.8.1979 Cuma günü saat 15.00'den 15.30'a kadar Kadıköy 1. İcra Dairesinde açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin % 75'ni ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları mecmuunu ve satış masraflarını geçmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle 27.8.1979 Pazartesi günü Kadıköy 1. İcra Dairesinde saat 15.00-15.30'da ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartiyle en çok artırana ihale olunur.
2 — Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin % 10'u nisbetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Satış peşin para iledir, alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellâliye resmi ihale pulu, tapu harç ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.
3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (+) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile onbeş gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır; aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.
4 — Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflas Kanununun 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve % 10 faizden alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.
5 — Şartname, ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.
6 — Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak isteyenlerin 978/13873 sayılı dosya numarasiyle memurluğumuza başvurmaları ilân olunur.
(+) İlgililer tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir.
(Basın: 4501) — 1647

İZLEYECEKLERİMİZ...

SİNEMA

Sinematek, Andrzej Wajda toplu gösterisini uzattı

Bazı filmlerin geç gelmesi nedeniyle «Andrzej Wajda Toplu Gösterisi» aksayan Sinematek, Polonyalı yönetmenin filmlerinin gösterisini 4 Haziran'a dek uzattı.
Bugün 14.00'de anında çeviriyle «Mermer Adam» 17.30'da «Düğün» 20.30'da Mermer Adam» 16 Haziran cumartesi 12.00 «Düğün», 15.00 ve 18.00'de «Mermer Adam» 21.00'de «Vadedilmiş Topraklar» 17 Haziran 12.00'de «Vadedilmiş Topraklar», 15.00 «Mermer Adam», 18.00 «Düğün», 20.30 anında çeviriyle «Mermer Adam.»

AKM'de Yugoslav filmleri gösterileri sürüyor

12 Haziran'da başlayan Yugoslav Film Haftası Atatürk Kültür Merkezi Sinema Salonunda bugün 18.30'da «Ayağa Kalk Delphine» ile sürüyor. 16 Haziran'da saat 18.30'da «Prokleti'ye Doğru» 17 Haziran 18.30'da ise «Özel Eğitim» adlı filmler gösterilecek.

SERGİ

● Rasin'in Ankara Vakko Sanat Galerisi'ndeki resim sergisi 30 Haziran'a dek sürüyor.
● Kalyon'un bugün Beyoğlu Olgunlaşma Enstitüsünde açtığı sergisi 25 Haziran'a dek izlenebilecek.
● Mehmet Aslan'ın Ankara Alman Kültür Merkezindeki «Dünya Çocuk Yılına Eleştirici Bir Bakış» konulu karikatür segisi 30 Haziran'da kapanacak.

TİYATRO

Kent Oyuncuları Ankara'da

Ankara turnesini sürdüren Kent Oyuncuları Alan Ayekbourn'un «Odalar» adlı güldürüsünü «Nisa Serezli - Tolga Aşkıner Tiyatrosu»nda oynuyorlar.

Puşkin 180. doğum yılında Sovyetlerde anılıyor

Aleksandr Puşkin'in 180. doğum yıldönümü Sovyetler Birliği'nde geniş törenlerle kutlanıyor. Sovyet yazarları ve yabancı konuklar, büyük şairin yaşamı ve sanatıyla ilgili pek çok kent ve köyde bulundular. Şimdi Sovyetler Birliği Puşkin Bayramı Moskova'ya geldi. Moskova, Puşkin için her zaman Rus halkının simgesiolmuştu.

İFSAK'ın 2. Kısa Film Yarışması'na son katılma tarihi 15 Kasım

İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneğinin (İFSAK); İDGSA Sinema - TV Enstitüsü ile işbirliği sonucunda düzenlediği 2. Kısa Film Yarışması'na son katılma tarihi 15 Kasım 1979 olarak belirlendi.

Herkese açık olan, sayı ve konu sınırlaması konulmayan yarışmaya 3 dakikadan kısa ve 30 dakikadan uzun olmayan filmlerde katılınabilecektir.

Prof. Erdoğan Aksel, Atilla Dersay, Hilmi Etiken, Semra Özdamar, Yavuz Özkan, Sami Şekeroğlu ve Dr. Ahmet Yüzdak'tan oluşan bir seçici kurulun değerlendireceği yapımlara 8 mm ve 16 mm'de ayrı ayrı olmak üzere iki büyük ödül, üç başarı ödülü, emek ödülü, İFSAK 20 Yıl Ödülü, özendirme ödülünün yanısıra, Maden-İş, Bank-Sen ve Lastik-İş sendikaları, Sinema Yazarları Derneği ve Kamera Sine-Foto Grubu (KASİF) gibi örgütlerin koydukları ödüller de verilecektir.

Yarışmayla ilgili ayrıntılı bilginin «İFSAK, P.K. 174, Sirkeci, İstanbul» adresinden sağlanabileceği belirtildi.

Fındıklı'da bir «Güzel Sanatlar Parkı» kurulacak

İstanbul'da bir «Güzel Sanatlar Parkı» kurulması yolunda İstanbul Belediyesinde çalışmalar yapılıyor.

İstanbul'u sanat yönünden zenginleştirecek bu girişim üzerinde Güzel Sanatlar Akademisi Öğretim Üyelerinin de görüşlerini almak üzere Belediyede bir toplantı düzenleyen Belediye Başkanı Aytekin Kotil, şunları söyledi:

«İstanbul'da kurulmasına karar vermiş bulunduğumuz «Güzel Sanatlar Parkı» için gerekli çalışmalara başlanılmıştır. Bu parkın önümüzdeki Ekim ayında İstanbul'da düzenlenecek olan Sanat Bayramına yetiştirilmesi için çalışmalarımız sürdürülmektedir. İstanbul'a ilk kez bir «Sanat Parkı» kazandırılması yolundaki çalışmalarımıza Güzel Sanatlar Akademisi değerli hocalarının da katılması bizi mutlu kılmıştır.»

İlkokul çağı çocukları için resim kursları düzenlendi

İzmir Resim ve Heykeli Müzesi 15 Haziran - 15 Ağustos tarihleri arasında ilkokul çağı çocukları için resim kursları düzenleyecek. Kursların ücretsiz olduğu ve katılmak isteyenlerin 15 Haziran'adek başvurmaları bildirildi.

İki yıldan beri, yalnızsa Güzel Sanatlar Fakültesi içinde etkinlikte bulunan GSF Sinema Klübü, geçtiğimiz hafta içinde halka açık olarak düzenlenen çağdaş Sovyet Filmleri ve Arnavutluk Filimleri toplu gösterisinin gördüğü büyük ilgi üzerine, toplu filim gösterilerini sürdürmeye karar verdi.

...HABERLER...HABERLER...HABER

İhmalyan'ın Anadolu kadınlarından izler taşıyan yapıtlarından biri.

İhmalyan'ın yağlıboya tabloları Ankara'da sergilendi

Geçen yıl 1 Mayıs'ta, yurt dışında kaybettiğimiz İstanbul'lu ressam Jak İhmalyan'ın Prof. Dr. Türkkaya Ataöv'de bulunan yağlıboya tablolarıyla desenlerinden oluşan sergi Ankara'da Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde açıldı. 1940'larda emekçi sınıflardan yana görüşlerinden ötürü tutuklanmış olan ressam İhmalyan İstanbul'da Güzel Sanatlar Akademisinde eğitim gördükten sonra yurt dışına çıkmış, ancak Türkiye insanıyla sorunlarını yapıtlarında yaşatmakta devam etmişti. Jak İhmalyan'ın şu sıralarda da Sovyetler Birliğin'de sergisi ve sanatçı kişiliği hakkında bir yayın hazırlanmaktadır.

Akbal ve Cumalı'nın istifaları üzerine TYS Yönetim Kurulu bir açıklama yaptı

Türker Acaroğlu'ndan sonra Oktay Akbal ve Necati Cumalı da Türkiye Yazarlar Sendikasından ayrılmışlardı.

TYS Yönetim Kurulu konu ile ilgili yaptığı açıklamada, faşizmin ve emperyalizmin Türkiye'yi ciddi şekilde tehdit ettiği bu dönemde, ilerici, yurtsever yazarların ve aydınların örgütsel bütünlüklerini korumalarının yaşamsal bir önem taşıdığı; böyle bir ortamda Akbal ve Cumalı gibi ilerici, aydın kişiliklerinden kuşku duyulmayacak yazarların, gerekçesiz istifalarının üzücü, anlaşılmaz ve şaşırtıcı olduğu belirtildi.

Sovyetler'de bir antolojide Türkiye'li öykücülere de yer verildi

Sovyetler Birliği'nde Çağdaş Türk öykücülerinden bir kesimine yer veren «Duvardaki Güneş» adlı antolojide Aziz Nesin, Kerim Korcan, Fakir Baykurt, Bekir Yıldız, Erdal Öz, Nezihe Meriç, Tomris Uyar ve Leyla Erbil'den on bir öykü yer aldı.

«Keşanlı Ali» Almanya'da

Yönetmen Friedrich Schütter, «Bu oyun Türkiye'ye özgü olmakla birlikte evrensel temaları işliyor. Önemli bir toplumsal eleştiri getiriyor...» demektedir.

Haldun Taner'in 1964 yılında yazdığı «Keşanlı Ali Destanı» Almancaya çevrildi. Gelecek yıl Hamburg kentindeki Ernst Deutsch Theater'de oynanacak. Yönetmen İstanbul'a geldi ve Haldun Taner'le birlikte gecekondu bölgelerini ve İstanbul'u dolaştı. Oyunun koreografisini Mehmet Akan yapacak.

● MEHMET ULUSOY'UN YENİ OYUNU

Çalışmalarını uzun süredir Fransa'da sürdüren yönetmen Mehmet Ulusoy, şu günlerde Forum del Halles salonunda Dario Fo'nun «Patronun Cenaze Töreni» adlı oyunu sahneliyor.

Oyun grevdeki işçilerin sorunlarını irdelemekle birlikte, patronun yaşamını ve ölümünü hicvediyor.

● SİNEMA YÖNETMENİ LAMPİN ÖLDÜ

Fransız sinema yönetmeni Georges Lampin geçtiğimiz hafta 77 yaşında öldü.

14 Ekim 1901'de Moskova'da doğan Georges Lampin, 1924'te Fransa'ya yerleşmişti. Lampin, «Napoléon filmin de Abel Gance'ın, «Le Million» filminde René Clair'in yardımcılığını yapmış, ayrıca yönetmen Marcel L'Herbier ve Jacques Feyder'le birlikte çalışmıştı.

Bulgaristan Basını Türk yazarlarından sözediyor

Bulgar Yazarlar Birliği'nin organı «Literaturen Front - Edebiyat Cephesi» gazetesi Kemal Özer'in «Beş İspanyol», Ulufer Şahin'in «Ölmek Neden» şiirlerinin çevirisi ile Kemal Özer'in «Güldeki Şafak» ve «Sanatçılarla Konuşmalar» adlı kitaplarını tanıtan yazılar ve Demirtaş Ceyhun'un «Dünyanın En Küçük, Ama En Görkemli Anıt Kabri» röportajını ele alan yazılar yayımladı.

«Narodna Kultura - Halk Kültürü» adlı haftalık edebiyat gazetesi ise Doç. Dr. İbrahim Tatarlı'nın Kemal Özer'i ve «Güldeki Şafak» adlı kitabını konu alan bir makalesine yer verdi.

Fransız Akademi ödülleri dağıtıldı

Fransız Akademi Ödülleri Paris'te dağıtıldı ve Edebiyat Ödülünü romancı, denemeci ve spor yazarı Antoine Blondin aldı.

Şiir ödülü André Pieyre de Mandiargues'e tüm eserleri için verildi. Eleştiri ödülünü Rene Pommier, «Pierre de Rzgn Regnier Ödülü»nü Christine de Riveyre, akademi ödülünü ise Roger Vriny aldılar.

● JEANNE MOREAU KOCASINDAN AYRILIYOR

«Tehlikeli İlişkiler», «Gece», «Jules ve Jim», «Viva Maria» gibi filmlerin unutulmaz yıldızı 50 yaşında bulunan Jeanne Moreau, 40 yaşındaki eşi yönetmen Friedkin'den boşanıyor.

● FOTOS'UN SERGİSİ AMERİKA'DA...

AKM'de bir süre önce izlediğimiz FOTOS'un «ÇOCUK» konulu karma sergisi, California'daki Türk Konsolosluğu'nca San Fransisco kentinde sergileniyor. 25 Haziran'a dek sürecek olan sergide 17 sanatçımızın fotoğrafları yer alıyor.

● ULUSLARARASI SES ŞENLİĞİ

Uluslararası 21 Ses Şenliği, Paris'teki Maillot kapısındaki Kongre Sarayı'nda açıldı.

Üniversite'ye giriş sınavları...

Kimler kazanıyor?..
Kimler kaybediyor?..

● DERLEYEN : SÜLEYMAN COŞKUN

NOT: Bu derleme, Paris'te yapılan UNESCO'ya bağlı Uluslararası Eğitim Planlaması Enstitüsü çalışmaları sırasında Reşide Kabadayı tarafından yapılan bir araştırmadan yararlanılarak hazırlandı.

YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMUNUN ADI	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Ankara Üniversitesi	3359	3448	3491	3838	3837	3889
Atatürk Üniversitesi	1201	1492	2546	1507	1473	1540
Boğaziçi Üniversitesi	660	570	745	820	750	750
Çukurova Üniversitesi	135	130	140	150	211	310
Ege Üniversitesi	2670	4455	2854	2949	3775	3630
Hacettepe Üniversitesi	2218	2816	2782	2315	2320	2320
İstanbul Üniversitesi	4350	4572	5005	5005	4725	4550
İstanbul Teknik Üniversitesi	663	650	513	570	570	500
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1717	1693	1742	1915	1904	1897
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	2500	2500	2510	2565	2450	2310

Başvuran bir milyon beş yüz bin, kazanamayan bir milyon iki yüz seksen bin

- 2 -

İşin bu denli ayrıntısında dolaşmadan, son beş yıl içinde sınava girmek için başvuranlarla kazanamayanların sayılarını alt alta yazıp topladığımızda durum daha net bir şekilde kendini göstermektedir. 1974 yılından bu yana (1979) yılı dışarıda kalınsa) üniversite sınavlarına 1 milyon 507 bin 888 öğrenci başvurdu. Bunlardan 1 milyon 287 bini sınavlardan «başarı kazanamadan» ayrıldı. Son beş yıl içinde sınavlarda başarı kazananların sayısı ise sadece 220 bin 7. Başarı oranı ise yüzde 14.60.

Şu yada bu nedenle ama hiç kuşkusuz son derece haklı olarak her yıl gittikçe artan sayıda öğrenci üniversite kapılarında birikiyor. Ama her yıl açıkta kalanların sayısı bir öncekine göre azımsanamayacak ölçüde artıyor. Bir sistemin açmazı bu.

Son üç plan dönemine şöyle bir baktığımızda her yıl bütçenin en az yüzde 20'lik kısmının Milli Eğitim Bakanlığı emrine verildiğini görüyoruz. Yine Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinin de her yıl yüzde 25'den fazlası üniversitelere ve yüksek okullara ayrılıyor.

İlk iki plan dönemi ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada üniversitelerin iki plan dönemi içinde fiziki yapı artışlarında yüzde 307'lik bir düzeye ulaşıldığı saptanmıştır. Her ne kadar tüm planlarda öğretmen sayısındaki artışın yeterli olmadığından yakınılırsa da iki plan döneminde bu artış 3200'den 9600'e fırlama şeklinde olmuştur. Yani yüzde 300 artmıştır. Bu dönemde üniversitelerin öğrenci sayısındaki artış ise sadece ve sadece yüzde 5'tir araştırmaya göre.

İşe biraz da daha yakın tarihlerde yapılan derlemelerden bakalım. 1974 yılından bugüne kadar üniversitelerin kapasite durumlarını inceleyelim.

Tablo, 15 üniversiteden bazıları, belli başlıları seçilerek, hazırlandı. Görüldüğü gibi üniversiteler son yıllarda bütçelerindeki artışları, öğretim üyesi sayısındaki artışı, fiziki artışlarını pek gözönüne almamakta, dün ne kadar öğrenci alıyorlarsa bu sayıda direnmektedirler. Büyük olanaklara sahip olan Boğaziçi Üniversitesi 1974 yılında 660 öğrenci alırken 1979 yılında 750 öğrenci alabileceğini bildirmiştir. Ankara Üniversitesi altı yıl içindeki tüm kapasite artışına karşın kontenjanını sadece 500 dolaylarında artırmıştır. İstanbul Üniversitesi'ndeki artış altı yılda sadece 200'dür. Bütçeden aldığı pay bakımından oldukça önemli bir yer kaplayan Hacettepe ve Ortadoğu Teknik Üniversitelerinin durumu ise diğerlerinden daha önemli ölçüde farklıdır. Hacettepe Üniversitesi bir yerine iki kampüs haline gelmiş buna karşın altı yılda sadece 92'dir. Evet matbaa hatası değil sadece 92... Orta Doğu Teknik Üniversitesi ise altı yıllık dönem içinde daha çok fakülteye sahip olmuş bütçeden daha fazla pay almaya başlamış, öğrencilerden aldığı parayı artırmış, buna karşın 1974 yılında 2500 öğrenci olan kontenjanını 1978'de 2450'ye 1979 yılında da 2314'e düşürdü.

Toplam 15 üniversite bu yıl saptadıkları kontenjana göre 23 bin 146 öğrenci alacaklar. Bu kontenjan geçen yıl 23 bin 70'ti. Bu yılki artış sadece 76'dır. Artış oranı 0.33. Başka bir deyişle yarım bile değil...

Üniversiteler Arası Seçme ve Yerleştirme Merkezine bildirilen kontenjanlara göre bu yıl geçen yıla göre kontenjan artırımı yapan üniversite sayısı 6'dır. Ankara Üniversitesi 52, Bursa Üniversitesi 105, Çukurova Üniversitesi 99, Diyarbakır Üniversitesi 100, İnönü Üniversitesi 10, Konya Selçuk Üniversitesi ise 280 öğrenci daha fazla alacaklardır.

Çoğu eski yerleşmiş olanaklı 7 üniversite ise 1978 yılına göre kontenjanlarında düşme gösterdiler. Aralarında İstanbul, Erzurum Atatürk, Karadeniz Teknik, İstanbul Teknik ve Ortadoğu Teknik Üniversitelerinin de bulunduğu bu üniversitelerin eksilttikleri kontenjan toplamı ise 588'dir.

Azalmasıyla, çoğalmasıyla, kabahatlisi, kabahatsizi ile durum 1979 yılı sınavlarının yapıldığı şu günlerde aynıyla böyledir. Politik çabalarla, yeni kontenjan yaratmalarla açıkta kalacağı şimdiden belli olan 396 bin 998 öğrenciden çok küçük bir kısmının daha yüksek okullu olması sağlanabilir. Ya ötekiler?.. Ya gelecek yıl yarım milyonu aşacak öğrenciler? Ya 10 yıl sonrası?

Yarın:
Tek sorumlu üniversiteler mi?

Sınavlar nasıl yapılır? Sorular nasıl hazırlanır?

Bir sınavın bitmesinden hemen sonra, gelecek yılın sınavının hazırlıkları başlar ÜSYM'de. Bir grup, yeni sınavda hangi konunun ne kadar ağırlıklı yer alacağını, yani sınavın desenini hazırlarken, bir başka grup bir önceki yılın sorularının değerlendirilmesiyle uğraşır. Sorulan soruların amacına ulaşıp ulaşmadığı, bilenle bilmeyeni ayırıp ayırmadığını saptarlar. Bu çalışmaların ışığında, yeni yapılacak sınavda sorulacak soruların ne tüm olması gerektiğini kararlaştırırlar. Ardından, sınavlar için ÜSYM'ye soru hazırlamakla görevli «soru yazarlarına» haber salınır.

Kimdir dersiniz bu «soru yazarları»?

Kim olacaklar. Sizin bizim aramızda dolaşan, bizlerin liselerinde, yüksek okullarında öğretmenlik yapan kişiler. Bunların tek özelliği, sorularını herkesten gizleyebilmeleridir. Hoş gizlemeseler de, yazdıktan sonra soru öyle hale gelir ki, ÜSYM yazarı da pek tanıyamaz onu. Zaten binlerce sorudan sadece beş onunu hazırlamıştır o. Bu soru yazarları, her yazdıkları soru için sorunun değerine göre ücret alırlar. Bu ücret, sorusuna göre 60 liradan başlar, 400 liraya kadar yükselir. Ama, sınavda sorulacak soruların mutlaka 400'lüklerden olması diye bir kural yoktur.

Hazırlanan sorular, uzman yardımcılarıyla tartışılarak son şeklini alır. Ardından da bilgi işlem merkezine kaydedilir. Sınav soruları, kuyusuna atılmıştır artık. Bu kuyu, kırk kilitli kasaya benzer. İki alarm sisteminin ve beş altı kilidin açılması gerekir o soruya yeniden ulaşabilmek için.

Kuyuya atılan sorular, sınav tarihi yaklaşınca yeni baştan gözden geçirilirler. Bilgisayarın da yardımıyla, o yılın soruları teker teker saptanır. Bu aşamada da, genellikle yük çalışanlardadır. Bilgisayar bazen yardımcı olur onlara...

Yarın:
Sınavın ihalesi ve Hacettepe Holding

---

tırmık
AYDIN ENGİN

Nazım Hikmet çarpar adamı

Başlık sizi yanıltmasın, Türkiye İşçi Sınıfı'nın büyük evladı, Türkiye İşçi Sınıfının Siyasal Örgütü'nün savaşeri Nazım Hikmet'in şiirlerinden söz etmeyeceğiz. Gerçi, elbette, Nazım'ın şiirleri çarpar adamı. Yüreğini kabartır, bilincini yüceltir, savaşım kararlılığını, direnç gücünü olabildiğine yükseltir. Elbette Nazım Hikmet'in şiiri çarpar adamı.

Ama «adamı» çarpar. Adam gibi adamı. Adam gibi adamları.

Nazım dostlarını, yandaşlarını şiiriyle böyle çarpar. Ama aynı Nazım düşmanını, gericilik güçlerini antikomünistleri de çarpar. Bir Osmanlı tokadı gibi çarpar. Börklüce Mustafa'nın yalın kılıcı gibi çarpar. Bedreddin'in kabarttığı bilim dalgaları ile çarpar. Adsız bir eri olmakla öğündüğü Parti'sinin 58 yıllık gücüyle çarpar.

Çarptı mı bir daha o adamlıktan nasipsiz adamlar iflah olmaz.

Nazım çarptı mı fena çarpar sözün kısası.

* * *

Maocu partinin bir gazetesi var: Aydınlık. Halkımızın, dünya halklarının en yüce değerlerini birer ikişer tırtıklayıp, uluslararası gericilik güçlerinin, sapık maoist ideolojinin çıkarları için kullanmaya çabalıyor.

Yutan olur mu bunu? Göle maya çalma örneği, «ya olursa» diye hesaplar Aydınlık.

Örnekleri sıralamaya kalksak, bu köşe değil, bu gazetenin sayfaları yetmez. Biz bugün en sonuncularından birini aktaralım size.

* * *

Maocu partinin günlük gazetesi geçenlerde, Türkiye İşçi Sınıfının yüce evladı, Türkiye Komünist Partisi'nin üyesi, Sovyetler Birliği'nin ve tüm sosyalist ülke halklarının ve yeryüzünün emekçi halklarının yüce şairi Nazım Hikmet'e sahip çıkmaya kalktı. Utanmazlığın sonu, sınırı yok. Bir yandan TKP'ye ağız dolusu saldıracaksın Sovyetler Birliği'ne küfür edeceksin, öteyandan Nazım Hikmet'e sahip çıkma hünerbazlığını göstereceksin.

N'olur o zaman?

Ne olacak Nazım çarpar adamı. Hem de bir dahi iflah etmemecesine.

Nazım'a sahip çıkabilmek, ona saygı duymakla mümkün. Ona saygı duymak demek, onun ideolojisine, onun Parti'sine saygı duymak demek. Onun şiirine saygı duymak demek.

Aşağıdaki çerçeve içine alınmış iki şiire dikkatle bakınız. Biri Nazım Hikmet'in. Ötekini maocu gazete «Nazım Hikmet'in şiiri» diye basmış.

Aradaki farkı mı merak ettiniz?

Marksizm-leninizm ile maoizm arasındaki farktır bu.

Yada Nazım'ın, kendisini kullanmak isteyen antikomünistlere çarptığı tokattır.

Bize düşen de bu işin peşini bırakmamaktır. O yüzden yarın da bu konuyu yazacağız. Gerekirse öbürgün de...

BU NAZIM'IN ŞİİRİ

Operaya gittim
Çoğunluk gidemiyor
adını bile duymamış
operanın
Çoğunluğun gittiği
kimi yerlere de
ben gitmedim 21'den
beri
Camiye, kiliseye, tapınağa
havraya büyücüye
Ama kahve falına
baktırdığım oldu
Yazılarım otuz kırk
dilde basılır
Türkiye'de türkçemle
yasak
NAZIM HİKMET
1961

BU AYDINLIK'IN UYDURMASI

Operaya gittim
İnsanların çoğu bu kelimeyi
bile duymamıştı
Fakat 1921'den sonra insanların
çoğunun gittikleri yere
gitmedim:
falcılara, camiye, kiliseye, afsuncuya,
fakat eskiden bazen
kahve falına baktırıyordum.
Eserlerim otuz-kırk dile çevrilip
otuz-kırk memlekette basıldı,
benim Türkiyem'de
Türkçe olarak
eserlerimi
basmak
yasaktır
NAZIM HİKMET
1961

ACILI YILLAR
Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Babam gideli bir hafta olmuştu. 1914 yazının sonu savaşın başıydı

«Babam 1916'da ilk kez izine geldiğinde benim için artık tam anlamıyla bir yabancıydı...

- 12 -

Winnen, Oberwesterwald'de, yüksek bir vadide kurulu, çanak şeklinde oturmuş küçük bir köydür. Hancıdan ve okulun öğretmeninden başka köyün tüm erkekleri, yazın Ren'in ve Ruhr'un büyük kentlerine sıvacılığa veya duvarcılığa giderler. Trenle, keskin düdük sesleriyle, dumanla ve kentler arasındaki başdöndürücü yolculukla ilgili anılarımın, babamın köyüne yaptığımız bu ilk yolculuktan kalmış olması gerek.

Bu izlenimlerin annemle beraber (Beni sürükleyen kadın annemdi) Ren üzerindeki Benrath'da bulunan babamı (Bu adam da babamdı) görmeye gittiğimiz yolculuğun anılarıyla bir ilgisi yok. Babam askere gideli bir hafta olmuştu. Yazın sonu, savaşın başıydı. Annem, birkaç hafta sonra doğacak kızkardeşim Hilde'ya hamileydi. 1914 yazının sonuydu. Hiç kimse, o sırada üç yaşında bir çocuk olan benim, gün gelip de savaşı, işsizliği, sefaleti ve açlığı yakından tanıyacağımı söyleyemezdi. Babamın yumuşak ve okşayıcı bakışının anısını uzun zaman sakladım. Sonra, bu bakış soldu; giderek silindi. Babam 1916'da ilk kez izine geldiğinde benim için artık tam anlamıyla bir yabancıydı.

Annem ondan ara sıra söz ederdi. Bunu sanki bir ölüden söz edercesine yapardı. Gerçekten dayanılmaz hale geldiğim zamanlar beni şu sözlerle tehdit ederdi «Biraz bekle de baban gelsin! Bekle, bekle hele!»

Yüzyılın başlarında, babam Winnen köyünü ağbeylerinden biriyle beraber terketmiş ve Ruhr' ayerleşmişti. Evin çevresindeki toprak parçaları beş çocuğu beslemeye artık yetmez olmuştu. Oralarda adet olduğu üzere ağbeysinin yanında çırak olarak çalışmış, bu çıraklık döneminin ilk yıllarında zanaatının tüm nankör işlerini yaptıktan sonra, sıvacı kalfalığını da tamamlamıştı.

Anneannem, Essen yolu üzerinde, yan tarafında domuz ağılı olan bir evde pansiyon işletiyordu. Birkaç tavuk da beslerdi. Dedem seyyar satıcıydı. Bir köpek tarafından çekilen iki tekerlekli küçük arabasıyla Münster çevresinde gezer dururdu. Annem ondördüncü çocuktu. En küçük kardeşi olan Alex dayım, benden sadece üç ay büyüktü.

Babam anneannemin pansiyonuna 1910 ilkbaharında gelmiş. Benim ele avuca sığmaz, gözükara ve yerinde durmaz kişiliğime gençler kadar şaşmayan yaşlılar «Vallahi tıpkı babası Wilhelm. Başka nasıl olacaktı! Çekmiş çekeceğine...» derlerdi.

Onun gençliğini anlatırlardı: Eğlencelerde ortaya çıkıp oynamaya başlayınca yorulmak nedir bilmezmiş. Kavgada ondan gözüpeki yokmuş. Anlattıklarına göre, evlenmesinden önceki kış, bir balo dönüşünde onu körkütük sarhoş ve yarı donmuş halde, karın içinde bulmuşlar.

Demek o, bu adamdı; yumuşacık, okşar bakışlı adam ... Babam!

Sonradan annem olan kadına karşı aşkının öyküsü de bir o kadar tuhaftı. Daha doğrusu tuhaf olan bu aşkın öyküsü değil de, asıl evlenmek için onu annesinden isteyişi, evlenişleri ve genç evlilerin Essen yolu kıyısındaki evciği terkedişleriydi. Annem de, babam da, bana bu konuda doğrudan doğruya bir şey anlatmadılar. Çocukluğumda aile içinde bu konudan sık sık söz açıldığı için, annem sadece fazla anlam taşımayan birkaç cümle ağzından kaçırmıştır.

Babamın, annemi istemek için «ağ gözlü kocakarıya» gitmesi güzel bir pazar sabahına rastlar. Köyün meyhanesinde kafayı bir güzel tütsüledikten sonra, kilisedeki kafayı bir güzel daha sonra hep bu adla anacağı «ağ gözlü kocakarıya» yaklaşıyor:

«Sophie ve ben evleneceğiz», diyor.

Hepsi bu kadar. Kız istemek dediği de bu işte...

(Devamı var)

Dopingle ilgili yayınımıza ikinci ses BTGM Vekili Aymergen'den geldi

...

- BU AYIN SONUNDA YÜKSEK SAĞLIK KURULU TOPLANACAKTIR. YÜKSEK SAĞLIK KURULU'NDA EGE ÜNİVERSİTESİ'NİN ÖĞRETİM ÜYELERİNDEN DOPİNG KONUSUNDA BİR UZMAN DA KATILACAK.
- SAĞLIK MERKEZİNİN KURULMASI DEMEK, DOPİNG KONUSUNDA BİR ÇOK ENGELİN AŞILMASI VE ÇÖZÜMLENMESİ DEMEKTİR. BU KONUYLA İLGİLİ ÇÖZÜM BİÇİMLERİ TEMMUZ AYINDA BELİRLENECEKTİR..,

Aymergen: Doping sorunu temmuz ayında çözülecek

Sporcunun sağlığı konusunda ilgililer görevlerini yapmadı

Sporcuların yarış atları kadar değeri yok!..

Albayrak: "Türkiye'de doping önlenemez.."

ULUSAL SPORCULARIMIZ DOPİNG KONUSUNDAKİ YAYINIMIZI ONAYLADI

"Doping yaptık, çünkü yapmak zorundaydı"

Sorular

Dopingle ilgili gerçekler sorunun çözümüne katkıda bulunursa, ancak o zaman görevimizi yerine getirmiş olacağız.

SPOR SERVİSİNİN GÖRÜŞÜ

Bermuda üçgeninin sırrını çözeceğiz

Yıllardır sporumuzda varolan Doping + Şike + Siyaset = Şampiyonluk sihirli formülünün kökeninde yatan gerçekleri bütün çıplaklığıyla sporseverlere ulaştırma savaşımını veriyoruz. Sayın Aymergen'in yayınlarımız üzerine dopingle ilgili açıklamasını bu çabalarımızın bir sonucu olarak değerlendirmemiz, kendimizi önemsediğimiz anlamına gelmemelidir. Çünkü biz sporseverlerimizde açıkça gözlenen tepkilerinin sözcülüğünü yapıyoruz. Kesin inancımız odur ki, artık kimseyi yokluk masalıyla uyutamazlar. Yokluğu ortaya koyanlar, sorumlularını ve çözümlerini de birlikte getirmelidirler. Bu arayışlarımızın yankılarını ise mutlulukla izliyoruz. Zaten kitleler bu konudaki sözlerini tribünlerdeki haykırışlarıyla çoktan dile getirdiler.

Herkes sporseverlerin seslerine kulak vermelidir.

Artık anlaşılmalıdır ki koltuklarında birgün fazla oturmak için sorunları erteleme yolunu seçenler, sonuçta bir daha gelmemek üzere giderler...

Politika spor servisi olarak, çözüm getirenleri, sorunların üzerine yüreklice gidenleri sonuna dek destekledik, destekleriz.

Sayın Aymergen eski Genel Müdür Fikret Ünlü'nün sporumuzda başlattığı ilerici kavgayı geriye döndürmemelidir, döndüremez de.

Gerek yabancı sporcular konusu, gerek doping, şike, siyaset konularında Sayın Aymergen eveleme gevelemeyi bırakmalı, kesin tavrını ortaya koymalıdır.

Bundan böyle koltuklarda kendi çıkarları için ülke çıkarlarını ateşe atanlar, egemen güçlerle işbirliği yaparak ülke gençliğini ülke sporunu onlara peşkeş çekenler oturamayacaklardır. Bu böyle bilinsin...

Sayın Aymergen'i bu görüşlerimiz doğrultusunda uyarıyoruz...

Yayınlarımız üzerine yaptığı açıklamaları pratikte zaman yitirmeden kanıtlamalıdır. Yoksa o koltukta kendisini rahat oturtmayız...

Hasan UYSAL

Ankara (Politika) — Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen «Temmuz ayında toplanacak olan Yüksek Sağlık Kuruluna 'DOPİNG' sorununu götüreceğiz. Sanıyorum bu toplantıda 'DOPİNG' konusu bir çözüme ulaşacaktır» dedi.

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Aymergen «Yüksek Sağlık Kurulunun gündemine 'DOPİNG' sorununun alındığını» belirterek, «POLİTİKA'nın yayını toplantımıza ışık tutacaktır» dedi.

Aymergen bu konuda şu açıklamayı yaptı:

Bu ayın sonunda Yüksek Sağlık Kurulu toplanacaktır. Toplantının gündemine doping konusu da yer alıyor. Yükseö Sağlık Kurulunda Ege Üniversitesinin öğretim üyelerinden ve doping konusunda uzman olan bu konuda uluslararası bir çok toplantıya katılan bir hekim arkadaş da yer alacaktır. Yüksek Sağlık Kurulunun toplantısındaki gündemde dopingin yanısıra sağlık merkezinin kurulması da yer alacaktır. Doğal olarak sağlık merkezinin kurulması demek doping konusunda bir çok engelin aşılması ve çözülmesi demektir. Sanıyorum doping sorunu Temmuz ayında toplanacak olan Sağlık Kurulu toplantısında kesin halini alacaktır. Doping sorununun bu toplantıda çözümleneceğini umuyorum. Bu toplantı sonunda Yüksek Sağlık Kurulunun getireceği öneri ışığında önlemler alacağız.»

Necdet Niş: «Transferde önlem alınmazsa kulüpler ağır yükün altından kalkamazlar»

Ankara (A.A.) — Fenerbahçe Teknik Direktörü Necdet Niş, transfer dönemine girdiğimiz şu günlerde astronomik rakkamların kulüplere altından kalkılması çok büyük bir yük getirdiğini açıklamıştır.

Futbolcuların geçmiş senelere oranla çok yüksek transfer ücretleri talep ettiklerini ifade eden Niş, Anadolu Ajansı muhabirinin konuya ilişkin bir sorusu üzerine «durumun böyle devam etmesi bir dizi önlemleri de beraberinde getirmelidir.» demiştir.

Türk lirasının değer kaybetmesinin futbolcularımızı da etkilediğine işaret eden Necdet Niş:

«Bu yılki 3-4 milyonluk transfer istekleri gelecek yıl 7-8 milyona çıkacaktır. Bu durum kulüp yöneticilerini de kara kara düşünmeye sevketmektedir. Transfer bedellerinin yükselmemesi için Futbol Federasyonunun alacağı önlemlerin yanında kulüp yönetici ve antrenörleri de işin temeline yönelip genç futbolcularına gereken önemi vermelidirler.» diyerek sözlerini tamamlamıştır.

Skandal: Olimpiyakos final maçına çıkmıyor

Atina, (A.A.) — Yunanistan lig şampiyonunu tayin edecek kader maçına çıkmayı reddeden Olimpiyakos takımı, iki hafta önce oynanan kavgalı Olimpiyakos - Heraklion maçının hakemini mahkemeye vermeyi kararlaştırmıştır.

Olimpiyakos ile AEK birinci ligi eşit puanla bitirmişlerdir ve yönetmeliğe göre şampiyonluk için önümüzdeki cumartesi günü karşı karşıya gelmeleri gerekmektedir. Yunanistan liginde gol farkına bakılmamaktadır.

Bayanlar Cirit atmada yeni dünya rekoru

Dresden (A.A.) — Olimpiyat Şampiyonu Demokratik Almanya'lı Ruth Fuchs, ciridi 69.52 metreye fırlatarak bayanlarda yeni bir dünya rekoru tesis etti. Eski rekor 69.32 metre ile 1977 yılından beri Amerika'lı Kathy Schmidt'in elinde bulunmaktaydı.

EKRAN

ARI

KAFA

Bir gazete Türkiye liglerinden notlar çıkarmış..

«Gökmen 8 golden beşini kafa ile attı»

Hadi canım sende.

Bizde futbol kafa ile oynanmıyor ki.

•

PIR PIR EDER UÇAMAZ

Ankara Demirspor - Sivasspor maçını izleyen resmi gözlemciler, karşılaşmada, «kesin şike» yapıldığını raporlarına yazmışlardı.

Federasyon ise o gün bugündür hep aynı şarkıyı söyledi:

— Soruşturmayı derinleştiriyoruz!..

— Derinleştiriyoruz.

— Derinleştiriyoruz.

...Ve günler sonra, iki takıma da ceza verilmesine gerek olmadığı açıklandı.

İyi mi?

Vallahi bu federasyonun içinde hayat var!.

Anlaşılan soruşturmayı öylesine derinleştirdiler ki, kendileri de içine düşüp çıkamadılar.

Yoksa bu kadar derinleştirdin mi, bırak kıytırık bir kararı, adam petrol bulurdu, petrol!.

•

USULÜNE UYGUN BİÇİMDE

Birinci Lig kulüplerinin yöneticileri, aralarında «Profesyonel Futbol Birliği» kurmuşlar.

Demek ki bundan sonra birbirlerini «birlik, beraberlik» içinde kazıklayacaklar.

•

SALTIK

Futbol Federasyonu Başkanı Saltık, «Şikeye karışanı yakarım» demiş.

Şikeciler de kendisine matrak bir yanıt göndermişler:

— Yakarsın yakmasına da. Tüpgaz bulursan!.

Cumhurbaşkanlığı Uluslararası Türkiye Bisiklet Turu'nun tarihi yeniden değişti

ANKARA — Cumhurbaşkanlığı Uluslararası Türkiye Bisiklet Turunun tarihi yeniden değişti ve tur eski tarihi olan 7 Ekim'e alındı.

Bisiklet ve Motosiklet Fedel Sekreteri Tekin Acar, turun tarihinin değişmesinin Akdeniz Oyunları nedeni ile olduğunu belirtti. Akdeniz Oyunları sonrası ekiplerin ancak 20 Eylül tarihinde ülkelerine dönebileceğini bu nedenle de tura davet edilen ülkelerin çoğunun gelemeyeceği gözönüne alınarak tarihinin tekrar değiştirildiğini açıkladı. Acar, AA'ya yaptığı açıklamada 7-13 Ekim tarihleri arasındaki Cumhurbaşkanlığı turu için 30 ülkeye davet yazısı yazılacağını söyledi.

Dünyanın üçte ikisi Moskova Olimpiyatlarını anında izleyecek

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği Radyo Televizyon Komitesi Başkan Yardımcısı önümüzdeki yıl Moskova'da yapılacak olimpiyat oyunlarının dünyanın üçte ikisi tarafından anında televizyon ve radyodan izleyebileceklerini açıkladı.

İNCELEME

Sporumuzda siyasal sömürü

1

..SPORUMUZUN BÜTÜNÜ OFSAYTTADIR

• Politika Spor Servisi

«Filozoflar dünyayı yalnızca değişik yorumlamışlardır; önemli olan değiştirmektir.» Bu sözler bir bakıma günümüzdeki gelişmeleri vurguluyor... Bir değişme, değiştirme çağında yaşıyoruz. Günümüzün insanı «yerleşik» herşeyi bir bir didiklemekte, eleştirinin süzgecinden geçirmektedir. Bunları da değiştirmek için yapmaktadır...

Bu düşüncenin ışığında, biz de sporumuzu, değiştirmek için eleştireceğiz.

Çünkü, ülkemizde bilinç yapımını gerçekleştiren sermaye yanındaki ve karşısındaki basın yayın organları, bugüne dek, sporumuzun şu ya da bu alanında oluşan ofsaytları önleme amacını taşıdılar.

> «Sporumuz konusunda yapılan eleştirileri iki öbekte toplayabiliriz: Eleştiriyi bilerek salt eleştiri katında tutan sermaye yanlısı basınla, ilericilik adına bozuk düzeni onarma kaygısını duyan ilericiler (!)...
> Birinci öbekte topladığımız çevreler yalnızca sporu değil, ülkemizin tüm yerleşik üst yapı kurumlarını ya eleştiri dışı tutarlar ya da yalnızca görünüşte eleştirirler.
> Oysaki, ülkemizde sporun tümü ofsayttadır, bu nedenle tıpkı yerleşik sanat düzeninde olduğu gibi, sporda da bu düzen içinde düzelimeye yönelik uğraşlar son çözümlemede tutucudur, gericidir...»

Spor adına yola çıkan bazı ünlü kalemler çalıştırıcıya, çalıştırıcılık; futbolcuya, futbolculuk; taslamakta; futbol takımları kurup futbol takımları dağıtmaktadır. Ayrıca federasyonların oluşumunu belirlemekte diplomalı antrenörlere ders notu verir gibi «başarı değerlendirmesi» yapmaktadırlar. Kısacası varolan bozuk düzenimizin ürünü olan bozuk spor yapısını onaylamaktan kurtulamamaktadırlar...

Yapılan eleştirileri iki öbekte toplayabiliriz: Eleştiriyi bilerek salt eleştiri katında tutan sermaye yanlısı basınla, ilericilik adına bozuk düzeni onarma kaygısına düşen ilericiler... Birinci öbekte topladığımız çevreler, yalnızca sporu değil, ülkemizin tüm yerleşik üst yapı kurumlarını ya eleştiri dışı tutarlar ya da yalnızca görünürde eleştirirler...

Oysa ki ülkemizde sporun tümü ofsayttadır. Bu nedenle tıpkı yerleşik sanat düzeninde olduğu gibi, sporu da bu düzen içinde düzeltmeye yönelik uğraşlar son çözümlemede tutucudur, gericidir...

Bu tutum sınıflı toplumlarda düzenle bütünleşenlerin kaçınamayacakları bir eleştiri özelliğidir. İşte bu noktada devrimci eleştirinin görevi belirir. Eleştirmek için değil, değiştirmek için eleştirmek. Ancak böylelikle gerek dünya genelinde, gerekse de Türkiye özelinde spor olgusu bilimsel açıdan kavranabilir...

KAPİTALİST TOPLUMDA SPOR

Kapitalist toplumda spor kavramı, içi oldukça genişleyen bir çuval gibidir. Eğer bugün sporun ne olup, ne olmadığını belirtmekte güçlük çekiyorsak, bu onun sermaye-emek çelişkisinin egemen olduğu toplumlarda insan özüne yabancı bir fetiş biçimine dönüştürülmesindendir...

Emeğin sömürüsüne dayanan düzenlerde, kitleler kendi özlerine yabancı bir yaşamın içine itilirken, kuşkusuz, sorunlarının çözümlerinden de uzak tutulacaklardır. Özellikle batı toplumunun kendi özüne yabancılaştırılmış çaresiz bireyleri, çeşitli büyülere kapılıp giderler. «Beatles» gösterilerinin kendinden geçirici etkisi hâlâ belleklerdedir. Kişi iş yerinde resmi ve toplumsal yaşamında baskı altında tutulduğu; sömürüldüğü için, boşalamamasından, sorunlarına çözüm bulamamasından ileri gelen boşluğu dolduracak, yeni tanrılar yaratıyor. Sinemada, TV'de, spor sahalarında, müzikhollerde yaratılan tanrılardır bunlar. Ve spor alanlarının izleyicileri, sinema salonlarının «ringo hayranları», güçsüzlüğünü dengeleyecek «güçlülerle» kendini özdeşleştiren insanların doldurduğu kitle meyhanelerinde gerçeği unutmak isteyeceklerdir. Öte yandan cepler dolabildiğince dolacaktır.

Egemen sınıf bunun bilincindedir. Onun için, hasta yaptığı insanına yanlış ilaç reçetesi yazmaktan doğal ne olabilir.

ANLAYAN BERİ GELSİN...

Kitle sporu, seyir sporu, herkese spor, amatör spor, sağlık için spor vb. tüm bunlar ülkemizdeki sporun kendi içindeki bölümleri olsa gerek. Gelgelelim bu ayırımların nesnel gerçekte kanıtlanması olanaksız. Çünkü bu sınıflandırmalar gerçek yapıyı gizlemek için uydurulan safsatalardır. Tıpkı, burjuva toplum biliminin «sınıflı toplum» yerine «kitle toplumu», «tüketim toplumu», «refah toplumu», «sanayi toplumu» gibi ortalığı bulandırmak için bir dizi katogoriye başvurması gibi...

Hani insanın soracağı geliyor, yarış otomobilleriyle, fiyatı yüzbinleri bulan atlarla, kırk-elli bin lirayı bulan kayak takımlarıyla herkese sporun ya da kitle sporunun düşünü bile kurabilir misiniz? Kuşkusuz kitlelerin bu sporlara ilgi duymaları sağlıklarını bozacaktır. Kitle sporu yarış arabalarıyla, yüzbinlik binek atlarıyla, kayak, atış takımlarıyla yapılan bir şey değildir. Kırk bin kişiyi stadın içinde, geri kalanını da dışında «sefil» eden karşılaşmalarda -her ne kadar ilgi çekse de- kitle sporu değildir. Ayrıca beş boksör yerine beş bin boksörün devlet eliyle sistemli biçimde döğüştürülmesinin de sağlık ya da üretimle en küçük yakından uzaktan ilişkisi olamaz. Zaten ülkemizin kendine özgü ekonomik güçlükleri ve diğer etkenleri bazı spor dallarını kitlelere yayılmasını olanaksızlaştırmıştır. Kitlelerin pahalılıktan ve maddi-manevi olanaksızlıktan dolayı düşlerine bile sığdıramadıkları sportif etkinliklerin kitlelerce yapılabilmesi olası değildir...

> «Kapitalist toplumda spor kavramı, içi oldukça genişleyen bir çuval gibidir. Bu toplumlarda sporun ne olup ne olmadığını saptamakla güçlük çekiyorsak, bu durum, sporun sermaye - emek çelişkisinin egemen olduğu toplumlarda insan özüne yabancı bir fetiş biçimine dönüştürülmesindendir.»

Her ülke kendi sosyo-ekonomik koşullarına göre belli bir spor dalına ağırlık veriyor. Örneğin, Çin, Japonya, Hindistan ve ABD de ilk akla gelen spor dalları değişiktir. Günümüzde spor dallarının kralı olan futbol, Cosmos şirketi aracılığıyla ABD'de daha yeni kitlelere aşılanmaya çalışılıyor.

Yarın:

Sanayi devrimi ve futbol

Resmi zamlar piyasada

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

DEMİR VE ÇELİĞİN ZAMLI SATIŞI BAŞLADI

Bakanlar Kurulu tarafından yeniden saptanan demir ve çeliğin yeni satış fiyatları dün sabahtan itibaren yürürlüğe girdi.

Fabrika merkez depoların da pik demirin tonu 8 bin 600, platinanın tonu 16 bin, kütük demirin tonu 16 bin, yuvarlak demirlerin tonu 19 bin 400 ile 20 bin lira, filmaşinin tonu 21 bin, tenekenin tonu 37 bin, soğuk sacın tonu 24 bin 600, sıcak sacın tonu 21 bin ve levha demirin tonu ise 21 bin 500 liradan satılıyor.

Türkiye Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Ereğli Demir ve Çelik İşletmeleri A.Ş. tarafından dışalımı yapılan demir - çelik ürünlerinin, 1 Ocak, 1 Nisan, 1 Temmuz, 1 Ekim ve 1 Ekim - 1 Ocak dönemlerinde ürünlerin dışalımlarında meydana gelen artışlar satış fiyatlarına uyumlu bir şekilde yansıtılacak.

PETKİM ÜRÜNLERİNE ZAM

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkilileri PETKİM ürünlerine bugünlerde bir zammın sözkonusu olmadığını, fiyat düzenlemelerinin önümüzdeki bir kaç gün sonra gerçekleşebileceğini belirtirken, PETKİM'in ürettiği hammaddeyi kullanan sanayiciler de mallarına zam yapma hazırlığı içine girdiler. Sanayiciler PETKİM tarafından üretilen çeşitli hammaddelerin fiyatlarının yüzde 40 ile 60 arasında olacağını da öne sürerek, plastik çocuk donundan, otomotiv yan sanayiine kadar uzanan geniş bir alanda fiyat artışlarının kaçınılmaz olacağını öne sürdüler.

Öte yandan, Petrol Ürünleri İşverenleri Sendikası, benzine yapılan zammın çok olmadığını söylediler. Demir Satıcıları Derneği'nden yapılan açıklamada ise, demir çelik ürünlerine yapılan zamların piyasa fiyatlarının altında olduğu ileri sürüldü.

THY'DE ZAM

THY Genel Sekreteri Erdoğan Akınal AA'ya yaptığı açıklamada, dışhatlarda bir zammın sözkonusu olmadığını söylerken, Ulaştırma Bakanlığı yetkililerinden THY dışhat seferlerine bugün zam yapılacağı öğrenildi.

ESKİPAZAR DEVLET KERESTE FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN

22.6.1979 Cuma günü saat 14.00 te fabrikamızda 30000 M3 tomruk istif işi ihale edilecektir. M3 muhammen bedeli 27.— lira geçici teminatı 36150.— liradır. İlân olunur.

(Basın: 16319) — 1615

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı

Seyir Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığından bildirilmiştir.

Denizcilere ve Havacılara 93 Sayılı Bildiri

21 Haziran 1979 saat 16.00'dan 22 Haziran 1979 saat 08.00'e kadar aşağıdaki noktaları birleştiren saha içinde seyretme, demirleme, avlanma ve bu sahanın 11.500 metreye kadar olan yüksekliği can ve mal emniyeti bakımından tehlikelidir.

KARADENİZ-SARAY

(1) 41 derece 44 dakika kuzey, 28 derece 24 dakika doğu,
(2) 41 derece 44 dakika kuzey, 28 derece 01 dakika doğu,
(3) 41 derece 26 dakika kuzey, 27 derece 55 dakika doğu,
(4) 41 derece 26 dakika kuzey, 28 derece 24 dakika doğu.

Denizcilere ve Havacılara duyurulur.

(Basın: 15983) — 1534

SATIŞ İLANI
İSTANBUL DEFTERDARLIĞI

ADET:	EŞYANIN CİNSİ:	
20 Ad.	Bombeli Avize 40'lık Sarıdöküm Çemberli Badem taşlı.	25.000 TL.
70 Ad.	Mermer Avize üçlü cam karpuzlu	40.000 TL.
50 Ad.	Mermer Avize dörtlü cam karpuzlu	37.500 TL.
10 Ad.	Döküm fanuslu kollu seramik	25.000 TL.
20 Ad.	Alaattin Tekli Avize Seramik	16.000 TL.
10 Ad.	Kırklık camkarpuz Avize	35.000 TL.

Gider Vergileri Dairesi Müdürlüğüne olan Gider Damga vergisinden dolayı Fatih Fevzipaşa Cad. No: 43 de haciz edilen yukarıda cins ve evsafı yazılı eşyanın mezkûr mahalde 6183 sayılı amme alacaklarının tahsil usulü hakkındaki kanun hükümlerine göre;

22.6.1979 tarihinde saat 10.30 da birinci 29.6.1979 tarihinde yine saat 10.30 da ikinci artırılması yapılmak suretiyle satışı yapılacaktır. Fazla malumat almak isteyenlerin Sirkeci, Orhaniye Caddesindeki 5-7 No'lu Gider Vergileri Dairesi Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

(Basın 16526) — 1642

SOSYAL SİGORTALAR KURUMU
İSTANBUL HASTANESİ BAŞHEKİMLİĞİNDEN

1 — Hastanemizin bir yıllık ihtiyacı olan 39 kalem yaş sebze ve meyvanın 27.6.1979 tarihinde Çarşamba günü saat 15.00'te kapalı zarf usulü ile ihalesi yapılacaktır.

2 — Bu ihaleye ait evsaf ve idari şartnameler mesai saatleri dahilinde Kocamustafapaşada bulunan Hastanemiz Satın Alma Komisyonundan bedelsiz olarak temin edilebilir veya görülebilir.

3 — İsteklilerin usulüne göre hazırlayacakları kapalı zarf teklif mektuplarını ihalenin yapılacağı 27.6.1979 Çarşamba günü en geç saat 14.00'e kadar yukarıda açıklanan adresteki Satınalma Komisyonumuza makbuz mukabili vermeleri gerekmektedir.

4 — Teklif mektupları bu gün ve saatte ele geçecek şekilde posta ile de gönderilebilir. Ancak, postada vuku bulacak gecikmeler nazarı itibare alınmaz.

5 — Hastanemiz ihaleyi yapıp yapmamakta veya kısmen yapmakta veya dilediği malı dilediği firmadan almakta serbestir.

İlgililere duyurulur.

(Basın: 16537) — 1641

Toplumlararası

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

iki toplumun hak ve çıkarlarını koruyucu, geçmişi tekrarlayamayacak bir çözüm sağlamak istiyoruz. Bu sonucu alabilmek için sürekli ve ciddi bir çalışma yapma kararlıyız.

Ümit ederiz ki karşı taraf da aynı iyi niyet ve tutumla görüşme masasına gelmektedir.»

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

dün yanıtladı. Ecevit, grupta 3.5 saat süren konuşmasında hükümetin dış politikasını savundu.

Başbakan Ecevit, bazı grup üyelerinin yaptıkları eleştirilerde haksız olduklarını söyledi, NATO ile ilişkilere değinen Ecevit, ilişkilerin daha da iyileştirilmesine çalıştıklarını söyledi.

U-2 sorununa değinen Ecevit, SALT-2 anlaşması çerçevesinde U-2'lerin uçması için ABD'nin Türkiye'ye bilgi verdiğini, bu konuda Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne danışmadığını söyledi.

Ecevit, IMF'nin çağın gerçeği olduğu şeklindeki görüşünü tekrarladı ve «yalnız Batı ülkeleri değil, Yemen'den Kamboçya'ya, Romanya'dan Yugoslavya'ya kadar uzanan değişik sistemlerdeki ülkeler bu kuruluşun üyeleridir. Batı üyesi olmaya bu ülkeler IMF'nin kararlarını izlerler» şeklinde konuştu. Başbakan Ecevit, bu arada Sovyetler Birliği ile Türkiye'nin ekonomilerinin birbirlerini tamamlayan yönleri bulunduğunu söyleyerek bu nedenle ilişkilerin kolay sağlandığını belirtti.

TÖB-DER

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Gönderilen telgraf şöyle:

«TÖB - DER Genel Sekreteri Kemal Uzun'un antidemokratik bir biçimde gözaltına alınmasını TÖB - DER'e uygulanan baskıların bir parçası olarak görüyor, olayı kınıyorum. Kemal Uzun'un en kısa zamanda serbest bırakılmasını diliyorum.»

YİTİK

Kredi ve Yurtlar Kurumu'ndan aldığım kredi kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Po: 1652

YİTİK

SBF BYY'dan aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

Arif Ağaç
P: 1651

YİTİK

SBF'den aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

Yavuz Erdoğan
P: 1650

SERVER TANİLLİ
UYGARLIK TARİHİ

(Ders Notları)

çıktı

Fiyatı: 160 TL

5'den fazla istekler için yüzde 10 indirim sağlanır, ödemeli gönderilir.

İsteme Adresi: P.K. 485 Aksaray - İstanbul

Telefon: 61 61 92 — 60 42 01

Sendikalar Denizciler

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

rıldığı, bir ortam istediği de bildirildi.

Denizciler - Bilgiç görüşmesi konusunda Türk - İş sendikalarının yetkilileri şunları söyledi:

KRİSTAL - İŞ GENEL BAŞKANI HASAN BASRİ BABALI

«Türk - İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier eğer böyle bir girişim içinde bulunuyorsa, bunu Türk - İş tabanı asla affetmeyecektir. Türk - İş Yürütme Kurulu kendi içindeki yapısıyla bu tür bir eğilim içinde olmaya elverişli kişilerden oluşmaktadır. Ancak Türk - İş gibi büyük bir örgütün kaderi bu kadarla belirlenmemektedir. Türk - İş'in genel politikası, Genel Yönetim Kurulu tarafından tayin edilmektedir.

Diğer yandan tüzük bu gibi ilişkilere izin vermeyecek yapıdadır. İlk genel yönetim kurulu toplantısında bunun hesabının sorulacağına inanıyorum. Genel Yönetim Kurulu içinde bu tür girişimlere karşı var gücüyle karşı çıkacak değerli arkadaşlar vardır. Türk - İş tabanı da bu tür oyunlara getirilemez. Biz bu tür girişimlerin karşısına bütün gücümüzle karşı çıkarız.»

KAUÇUK - İŞ GENEL BAŞKANI VE TÜRK - İŞ GYK ÜYESİ FEVZİ BAŞTÜRK

«Son genel kurulda seçilen Yürütme Kurulu üyelerinin gönlünde böyle bir arslan yatabilir. Ama Türk - İş'in kaderi kapalı kapılar ardında yapılan gizli toplantılarda belirlenemez. Türk - İş Genel Yönetim Kurulu bunun hesabını soracaktır. Genel Yönetim Kurulu'nda bu kişilerden hesap sormak için Politika Gazetesi'nde çıkan haber ve fotoğraf belge olarak ortaya konacaktır. Türk - İş tabanı bu oyunları boşa çıkaracak güçtedir.»

ÇİMSE - İŞ SENDİKASI İSTANBUL ŞUBE SEKRETERİ: HASAN İDİŞ

Türk - İş Yürütme Kurulunun yapısı gözönüne alınırsa mevcut iktidara karşı böyle bir planın hazırlandığı pek şaşırtıcı olmaz. Başından beri AP'nin Türk - İş içinde eli var. Ancak, «partilerüstü politika izleyeceğiz» diyen Genel Başkanın bu tutumu bulunduğu konumu suiistimal etmektir. Türk - İş Genel Yönetim Kurulunun bunun hesabını soracağına inanıyorum. Türk - İş tabanı işçidir. İşçi sınıfı kendine ihanet edenlerden mutlaka hesap sorar. Bugüne kadar gerici iktidarlardan çeken işçi sınıfı, artık bu girişimlere izin vermeyecektir.»

TÜRK - İŞ I. BÖLGE TEMSİLCİSİ: İSMAİL TOPKAR

«Türk - İş bağımsız bir örgüttür. Ana tüzüğü gereği hiçbir siyasi parti ile işbirliği yapamaz. İbrahim beyin, mantığın kabul edemiyeceği böyle bir ilişkiye gireceğine ihtimal vermiyorum. Türk - İş camiası bugüne kadar üyelerinin haklarını korumak için üst düzeyde ilişkilerde bulunmuştur, ama bu hiçbir zaman bir siyasi partiyi desteklemek anlamına gelemez. Önümüzdeki günlerde de Türk - İş Yürütme Kurulu ile Başbakan arasında bir görüşme yapılacaktır. Bu görüşmede, son devalüasyon kararı ile işçilerin düşen satın alma güçlerinin telafisi yolunda önlemler isteğinde bulunulacaktır. Çünkü son devalüasyon bir avuç mutlu azınlığı daha mutlu edecek, toplumun yüzde 99'unu ise bedbaht edecek düzeyde aşırı hayat pahalılığına yol açacak niteliktedir. Bu durumda yapılan toplumsal anlaşmanın işçilere kazandırdığı haklardan eser kalmayacaktır. Türk - İş bunun telafi edilmesi yolunda girişimlerde bulunacaktır.

DENİZCİER NE DİYOR?

Öte yandan Türk - İş'e bağlı bazı sendikaların genel başkanları Ankara'da Türk-İş Genel Başkanı Denizcier'i arayarak hükümetin düşürülebilmesi için AP'nin girişimlerine ortak olunmaması gerektiğini belirttiler. Denizcier sendika başkanlarına Bilgiç ile tesadüf olarak biraraya geldiğini 15 dakika kadar biraraда bulunduklarını ve yalnızca bir soda içtiklerini bildirdi. Çeşitli partilerin temsilcileri ile görüşmeler yapabileceğini belirten Denizcier suçlamaların asılsız olduğunu söyledi.

MHP

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

renlere yardım yapılmasını temin için bir kararname çıkarıldığını ve buna göre Hasar Saptama Komisyonu kurulduğunu belirterek, «komisyon hazinenin mali mesuliyeti doğup doğmadığına bile bakmaksızın tam bir keyfilik veya kastı mahsus tahtında millet parasını kendi fikri istikametinde olan kişilere dağıtmıştır» görüşünü savundular.

Önergede, böyle bir imkânın sağlanmasında görevlerini kötüye kullandıkları iddiasıyla Başbakan Bülent Ecevit ve Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu hakkında gensoru açılması istenildi.

İzmit'te 15-16 Haziran

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

da yapılacak kutlama gecesi için de valilik salon yetkililerine baskıda bulunuyor. Salon kiralanması konusunda işlemlerde zorluk çıkartmaya çalışıyorlar. Ancak bütün engellemelere karşın kutlama gecesi yapılacak.»

DİSK 15-16 Haziranın 9. ncu yıldönümünü bölge temsilcilik binalarında yapacağı toplantılarla kutlayacak. DİSK'ten alınan bilgiye göre tüm bölge temsilciliklerinde 16 Haziran günü saat 10.00'da temsilcilerin katılmasıyla toplantılar yapılacak ve 15-16 Haziran olayları anılacak. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün de DİSK Genel Merkez binasında bulunan 15. Bölge Temsilciliği toplantısına katılarak bir konuşma yapacağı öğrenildi.

Öteyandan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hacettepe Üniversitesi Fizik Tedavi Rehabilitasyon Yüksek Okulu öğrencileri dün 15-16 Haziran Direnişinin yıldönümünü andılar.

Bu arada Bank - Sen'in 15-16 Haziran afişlerine polis el koydu. Bank - Sen'den yapılan açıklamaya göre, salon duvarlarına asılmak üzere hazırlanan afişler, bölgelere gönderilmek üzere havayolları kargo'suna getirildiği sırada polis tarafından afişlere el kondu. Daha sonra karakola götürülen salon afişleri, oradan da sıkıyönetime gönderildi.

DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikası İzmit Şube Başkanı Nazif Bostancı tarafından, bir gün önce sendika binasına faşistlerce yapılan saldırıyı kınamak amacıyla düzenlenen basın toplantısını bu kez polis bastı, 50 kişiyi gözaltına aldı. Faşistler öncekigün Genel - İş şube binasına saldırarak, bütün camlarını kırmışlar, bu sırada polisle de çatışmaya girdikleri için 12'si gözaltına alınmıştı. Dün sabah duruşmaya çıkarılan bu kişilerden 5'i mahkemece tutuklandı.

Genel - İş Şube Başkanı Nazif Bostancı, faşist saldırıyı kınamak amacıyla dün basın toplantısı düzenledi. Ancak basın toplantısı sürerken bu kez polid saldırdı. Toplantıya katılan sendika yöneticileriyle, birlikte toplam 50 kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul'da özel

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

gündüz bölümü için daha önce verilen zam oranı dikkate alınarak herhangi bir artış yapılmadı. Bu okulun yıllık ücreti 21 bin lira olarak kaldı. Ancak aynı okulun lise hazırlık yatılı bölümü 38 bin lira daimi yatılı bölümü 40 bin lira oldu. Alman, Avusturya ve Fransız liselerinin gündüzlü bölümleri 17 bin liraya çıkarıldı. Amiral Bristol Hemşirelik okulunda ise yatılı bölümü 8 bin liradan 20 bin liraya yükseltildi. Bu okulun gündüz bölümü 12 bin lira.

Özel yerli yabancı okulların yıllık ücretleri yanısıra dersane ve yurt ücretleri de yeniden belirlendi. Özel dersanelerde her ders saati için, ilkokul öğrencileri 113, ortaokul öğrencileri 162, lise öğrencileriyle üniversite öğrencileri 170 lira ücret ödeyecekler.

Nihat ÖZYAĞLI

(1959 ....)

Demokrasi ve özgürlük mücadelesinde şehit düşen Nihat Özyağlı'nın ailesine ve mücadele arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

Anıları mücadelemize ışık tutacaktır,

Güler Elektronik İşçileri

Nihat ÖZYAĞLI
(1959, ...)

Yusuf ATBAKAN
(1958, ...)

Serdar AKÇAN
(1960, ...)

Can var verilecek
Kardeş var ayakta
Kardeşe can feda
Zafer yakında...

Bakırköy'de faşist katliamda şehit düştüler.

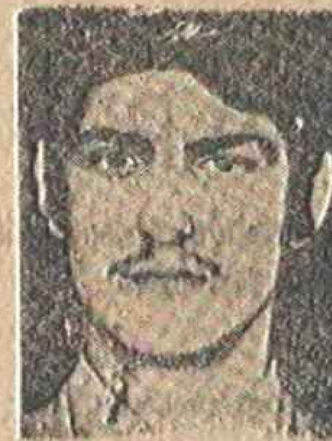
Anılarını yaşatacağız.

İGD İstanbul Bölge Sekreterliği — Halkevleri — İLD

T. Maden - İş Sendikası
I. Bölge Temsilciliği

Nihat ÖZYAĞLI
(1959, ...)

Yusuf ATBAKAN
(1958, ...)

Serdar AKÇAN
(1960, ...)

Demokrasi düşmanı faşistler tarafından katledildiler. Haklı ve onurlu savaşımları sürecektir.

T. Maden - İş Sendikası
Genel Merkezi

İLÂN
PTT İSTANBUL NAKLİYAT MÜDÜRLÜĞÜNDEN
KAMYONETLERLE POSTA TAŞITTIRILACAKTIR

Posta taşınacak hattın adı	Uğranılacak PTT Merkezleri	Araçlarda aranılacak nitelikler	Aylık Tahmini Bedel	Geçici Teminatı	Taşıma Süresi	İhalenin Şekli	İhalenin Yapılacağı Gün ve Saat	İhalenin Yapılacağı PTT Merkezleri
İstanbul - Edirne - İstanbul	İstanbul, Büyük Çekmece, Kumburgaz, Celaliye, Silivri, Çorlu, Lüleburgaz, Babaeski, Havsa, Edirne	En az 1500 Kg.lık kapalı kasalı 1975 model, 2 adet kamyonet.	325.000.—TL.	130.750.—	İhale tarihinden itibaren 31.7.1981 tarihine kadar	Kapatılmış zarf teklif alma yolu ile eksiltme	26.6.1979 Salı günü saat 16.00	İstanbul PTT Nakliyat ve Edirne PTT merkez Müdürlüklerinde müştereken

İZAHAT

1. İstanbul - Edirne - İstanbul arası posta taşıma hizmetleri 11.6.1979 tarihinden itibaren 15 gün süre ile kapatılmış zarf teklif alma yolu ile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2. Bu işe ait sözleşme ve şartname örnekleri ihale merkezlerinde mesai saatleri içerisinde görülebilir.
3. İstanbul'da alınacak veya İstanbul'a getirilecek postalar İstanbul Paket ve İstanbul Posta merkezlerinin (Tophane'deki) işletmeler servislerinden ayrı ayrı alınıp verilecektir.
4. İstanbul - Edirne - İstanbul arası hergün karşılıklı 3000 Kg. posta taşınacaktır.
5. Sefer tarifesinde yazılı saatlere bağlı kalmak şartile yaz-kış karşılıklı yapılacaktır.
6. İsteklilerin yukarıdaki nitelikte araçlara ve sözleşme-şartnamenin 3 maddesinde belirtilen hususlara sahip olmalı ve istenilen belgeleri en geç ihale saatinden bir saat öncesine kadar ihaleyi yapacak olan PTT Müdürlüklerine teslim etmeleri şarttır.
7. PTT İdaresi iş bu ihaleyi yapıp yapmamakta veyahutta dilediğine yapmakta serbesttir. Duyurulur.

(Basın: 16488) — 1634

Politika

SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü: ... ... Tomer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290

● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Katı 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.:5 No: 510 Konak
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ... Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.

● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun /cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun/cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun/cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 dolar.

Üniversite giriş sınavları bugün yapılıyor

Sınavlara 38 bin kişilik kontenjan için 434 bin öğrenci başvurdu

● Sınav sorularını basan işçilerin 27 Mayıs gününden buyana sürdürdükleri hapis hayatı bugün akşam üzeri sona eriyor

● Üniversitelerarası Seçme Sınavlarına katılacak öğrenciler günlerdir, danışma bürolarının önünde işlemlerle ilgili bilgi almak için uğraşıyor.

İstanbul (Politika) — Üniversitelerarası giriş sınavları bugün yapılıyor. 35 ilde ve Kıbrıs'ta 434 bin 600 öğrenci, 38 bin 452 kişilik kontenjan için ter dökecek. Bu kontenjana göre bu yıl üniversite ya da yüksek okullara kabul edilecek lise çıkışlı öğrenci sayısı 20 bin 967, meslek lisesi çıkışlı öğrenci sayısı 11 bin 938 olarak belirlendi. Eğitim enstitüleriyle diğer okullara kabul edilecek öğrenci sayısı ise 5 bin 547.

Sınav sonuçlarına göre, lise çıkışlı 20 bin 967 öğrenciden 13 bin 542'si, fen puanına göre öğrenci alan yüksekokullara kayıt yaptıracak. Aynı okul mezunlarından 4978'i toplam, 1034'ü sosyal, 1413'ü de yabancı dil puanlarına göre kayıt yapan okullara başvuracak.

Üniversitelerarası Seçme ve Yerleştirme Sınavlarına katılan okul sayısının 2 bin 87 olduğu açıklandı. Bu okulların 212'si İstanbul'da 117'si Ankara'da, 110'u da İzmir'de bulunuyor.

Sınavlar sabah saat 09.30'da başlayacak. Öğrenciler en geç saat 09.00'da sınava girecekleri binaların kapısında hazır olacaklar. Geç kalan öğrenciler sınava kabul edilmeyecekler. Yetkililer herhangi bir sahtekiliğe meydan vermemek için gerek sınav kapısında ve gerekse içeride kontrolların yapılacağını bildirdiler.

Saat 09.30'da başlayacak olan sınav aralıksız sürecek. Genel yetenek, Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Yabancı Dil sorularının sorulacağı sınavda Fen soruları için 80, Genel Yetenek soruları için 60, Sosyal ve Yabancı Dil soruları için de 70 dakika süre tanınacak. Her sınav arasında sadece soru kağıtlarının toplanması ve dağıtılması için ara verilecek. Ancak bu aralar sırasında öğrenciler yerlerinden kalkamayacaklar.

Sınava girecek olan 434 bin 600 öğrenciden 218 bin 418'inin Ankara, İstanbul ve İzmir'de sınava girecekleri belirtildi. Ankara'da 81 bin 532 aday, 205 bina, 2992 salonda, İstanbul'da 93 bin 124 aday 3200 salonda, İzmir'de de 43 bin 762 aday 195 bina 2061 salonda sınava girecekler.

SINAVLARDA KİMLER DAHA ŞANSLI?

Seçme sınavlarında kimlerin daha şanslı olduğunu öğrenebilmek için geçmiş yıllara ilişkin sonuçlara bakmak yeterli. Gerek 1977 gerekse 1978 yıllarında ilk sıralarda yeralan öğrencilerin mezun oldukları okullar İstanbul, Ankara ve İzmir'de bulunuyor. Ankara Fen Lisesi, İzmir Anadolu Lisesi, TED Özel Ankara Lisesi ve yabancı okullar hemen dikkati çekiyor. Geçen yıl yapılan sınav sonuçlarına göre, ilk 54 öğrencinin 20'si Ankara Fen Lisesi mezunu, 1977 yılı sonuçlarına göre ilk 53 öğrencinin 15'i yine aynı okuldan mezun.

Parasız devlet okullarından gelen öğrencilerin şansı, özel dersanelere devam etme olanaklarına bağlı.

Kalkınma planında bu konuda şu görüşlere yer veriliyor:

«Liselerde öğrenci sayılarının hedeflerin üzerinde gelişmesi ve buna dayalı olarak fizik kapasite gereksinmelerinin eksikliği öğretmenlerin sayı ve nitelik yönünden yetersizliği üçüncü plan döneminde de devam etmiş, verilen bilgiler yüksek öğretim için yeterli düzeyde olmamıştır. Lise mezunları arasında yüksek öğretime geçişte gerek bölgeler ve yerleşme yerleri gerek cinsiyet gelir düzeyi, baba mesleği ve okul türü açısından açık bir fırsat eşitsizliği hızla artmıştır.»

1977-1978 öğretim yılı verilerine göre, 714'ü iki devreli olan toplam 871 lisenin 185'i il merkezlerinde 591'i ilçelerde, 56'sı bucaklarda, 39'u ise kasaba ve köylerdedir. Özellikle doğu ve kuzeydoğu illerinde öğretmen açığı giderek artmaktadır. 1979 yılı başında yapılan kura çekimiyle, öğretmen açığını giderme çalışmaları soruna kesin bir çözüm getirememiştir.

SINAVLAR EĞİTİM TÜCCARLARININ İŞİNE YARADI

Parasız devlet okullarından yetersiz bilgilerle üniversite sınavlarına başvuran öğrenciler, bu yıl da eğitim tüccarlarının eline düştü. Merkezi Ankara'da bulunan bir dersane, bu iş için İstanbul'da da bir şube açtı. Ders saati ücretlerinin 130 liradan başladığı bu dersanelere, sadece İstanbul'da 20 bine yakın öğrencinin başvurduğu öğrenildi.

İŞÇİLERİN HAPİS HAYATI BUGÜN SONA ERİYOR

Üniversitelerarası seçme ve yerleştirme sınavları sorularının basımında görevli 88 işçinin 27 Mayıs gününden beri sürdürdükleri hapis hayatı ise bugün sınavların sonuçlanmasıyla bitecektir.

Aren: İstikrar programı, kemer sıkma politikasıdır

Prof. Sadun Aren'in iki gün önce gazetemizde yeralan açıklamasında bir karışıklık meydana geldiğinden görüşlerini yeniden yayınlıyoruz. Düzeltir, Özür dileriz...

«Hükümetin açıklamış olduğu devalüasyonu tek başına ele almak doğru olmaz. Bu, hükümetle IMF arasında varılmış olan anlaşma gereğince tesbit edilmiş olan daha geniş bir istikrar programının içinde yer almakta, oradaki bir önlemi oluşturmaktadır. Bu nedenle, tek başına devalüasyon değil fakat söz konusu istikrar programının bütününü ele alıp değerlendirmek gerekir.

İstikrar programı, bütünüyle bildiğimiz kemer sıkma politikasıdır. Fiyatlar yükseltilecek fakat harcamalar ve gelirler aynı oranda yükseltilmeyerek enflasyon önlenmiş ya da frenlenmiş olacaktır. Kapitalizm sistem olarak işleyişi gereği belli bir istikrarı ancak ge reğinden çok fazla kısıntı yaparak sağlayabilir. Bu nedenle dünyanın her tarafında bu tür istikrar programları özellikle işçi ve diğer emekçi sınıf ve tabakalar için büyük sıkıntılara ve işsizliğe neden olur.

Tek başına devalüasyon beklenenden çok daha az fiyat artışına neden olacaktır. Çünkü devalüasyonla sağlanan yüksek döviz kurları şimdiye dek zaten fiilen uygulanmakta idi. Bu nedenle ithal malları için devalüasyon bahane gösterilerek fiyat artışları yapılmaması gerekir.»

Mehmet Uçar

Mustafa Yeşiltaş

Sınava girecek öğrenciler sorunlarını dile getirdi

"Eğitim yetersizdir"

Anadolu'nun dört bir yanından sınava katılacak öğrenciler ya öğretmen yokluğundan ya zaman doldurmak için getirilen öğretmenlerden ya da teorik olarak öğretilen derslerden yakınıyorlar. 35 ilde danışma büroları açıldı, öğrencilerin barınma, yemek ve ulaşım sorunları büyük ölçüde çözümlenmeye çalışıldı fakat «fırsat eşitliği» yaratıldı mı? Bu soruyu sınava girecek öğrencilere yönelttik ve «hayır» yanıtını aldık. İşte bu öğrencilerden ikisi:

Adı: Mehmet Uçar. Antakya Lisesi'ni bu yıl bitirmiş. Şöyle diyor:

«Öncelikle şunu belirtmek isterim. Temel eğitim dersleri olan matematik, cebir, fen ve yabancı dil derslerinden köklü bir öğrenim gö remedik. Bu saydığım derslerle ilgisi olmayan, sadece zaman doldurmak için getirilen öğretmenler tarafından eğitildik. İlginç ama gerçek; sekiz yıldır yabancı dil dersi görüyorum fakat hiçbir şey öğrenemedim.

Tunceli'den İstanbul'a gelen Malazgirt Lisesi mezunu Mustafa Yeşiltaş ise şunları söylüyor:

«Tunceli, eğitim ve öğretim olanakları açısından doğunun en geri kalan bölgelerinden biri. Temel eğitim derslerinin çoğu boş geçmektedir. Dolu geçen bazı derslerimiz olduysa da örneğin matematik dersine ilkokul öğretmeni geldi, göstermelik olarak, derslerin boş geçmesi önlendi. Fakat bize ne öğretildi. Şurası acı bir gerçek, ben üç yıllık lise öğrenimim süresince sadece okulların kapanmasına 15 gün kala temel derslerde kendi branşının öğretmenleriyle tanıştım. Bu neyi değiştirecek. Sınavda başarılı olma şansımı yüzde 1 olarak görüyorum.

Fırsat eşitliği mi bu?»

Radyodan seçmeler

TRT-1

06.02 Günaydın
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
13.00 Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
23.00 Haberler

TRT-2

09.00 Olayların İçinden
10.30 Türkiye'de Sanayileşme ve Gelişmesi
11.40 Beri Gel Barışalım
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
20.00 Başlangıçtan Bu yana İnsanlık
21.15 Spor Gazetesi
23.00 Müzikte Çağlar
23.30 Haberler

TRT-3

07.02 Güne Başlarken
10.00 Türk Yorumcuları
16.00 Müzik Sohbetleri
22.06 Gecenin Getirdikleri

TRT TV Program·Haber·Eleştiri

Sinema

Glenn Ford

Stefanie Powers

KORKUNUN TUTSAKLARI

Bu akşam Blake Edwards'ın yönettiği başrollerini Lee Remick, Glenn Ford, Stefania Powers ve Ross Martin'in paylaştıkları «KORKUNUN TUTSAKLARI» filmini izleyeceğiz. Rastlantı mı ne? Filmin daha önce izlediğimiz dizilerin yıldızları. Polisiye türde ilk denemeye giren yönetmen Edwards güçlü bir oyuncu kadrosuyla işe girişmiş. Filmde çeşitli kamera oyunları dikkati çekiyor. Ayrıca Blake Edwards Hitchcock'un hilelerinden de yararlanmış. Ünlü müzik yapımcısı Henry Mancini'nin «Kötü adam» temasını vurgulayan müziği de oyuna ağırlık kazandırıyor.

Filmin öyküsü şöyle: Bankada çalışan Lee Remick, bir ruh hastası katil tarafından bankadan 1 milyon çalmaya zorlanır. Eğer çalmazsa kendisi ve kızkardeşi (Stefanie Powers) öldürülecektir. Katil çeşitli oyunlarla da genç kızı korkutmayı başarmaktadır. FBI ajanı olan Glenn Ford olaya el koyar. Genç kız öylesine korkulu dakikalar geçirir ki, bir keresinde katille karşılaşır bile.

TV Tiyatro Şubesi, yeni yapıtlar için kolları sıvadı

● Seyahatname'nin çekimi tamamlandı Ramazan programında ekrana gelecek

Televizyon Tiyatro Şubesi bir çok yeni yapıtları ekrana getirmek için yoğun çalışmalar içine girdi. Yapımı tamamlanan «Seyahatname ile daha önce yayınlanan Sabahattin Ali'nin «Hanende Melekler»i ve «Şıp sevdi» gibi eserler Ramazan programı içinde ekrana gelecek. Yeni oluşturulacak yapıtlar konusunda televizyon tiyatro şube müdürü «Yeni bir çok tiyatro eserini belirledik. Bunların bir kısmının çekimleri sona erdi. Bir kısmının çekimleri ise halen devam etmekte, diğer belirlenen bir kısım eserin ise önümüzdeki aydan itibaren çekimlerine başlanacak. Çekimi tamamlanan ve çekimine başlanacak olan eserler şöyle:

Seyahatname: Çekimi tamamlandı, Ramazan programında ekrana getirilecek. Toplumumuzun bozuk ve çarpık yönlerinin ele alındığı eserde Sadri Alışık ve Canan Gerede rol alıyorlar. Aziz Nesin'in yapıtından oluşan dizinin tamamı altı bölümden oluşuyor. Seyahatname'nin yapımcısı Uğur Erkir, yönetmeni ise sinemadan tanıdığımız Atıf Yılmaz.

Trafik Cezası: Paolu Levi'nin eserinden uyarlanan yapıtta bir baba ile oğlunun macerası anlatılıyor. Oğul bir trafik suçu işler. Savcı olan baba ise oğlunun işlediği suçtan ötürü idam talebinde bulunur. Çekimi biten filmin yapımcısı Ünal Küpeli ve Feride Esen. Eserde rol alan sanatçılar ise Can Gürzap ve Suna Yıldızoğlu...

İbişin Rüyası: Tarık Buğra'nın yazdığı Münir Özkul ve Meral Zeren'in başrollerini paylaştıkları eserin çekimi bugünlerde İstanbul'da bitmek üzere. Yapıtın yapımcısı O. Faruk Yılmaz. Yönetmeni ise Sırrı Gültekin.

Bu üç yapıt da önümüzdeki Ramazan ayı içinde yayına girecek.

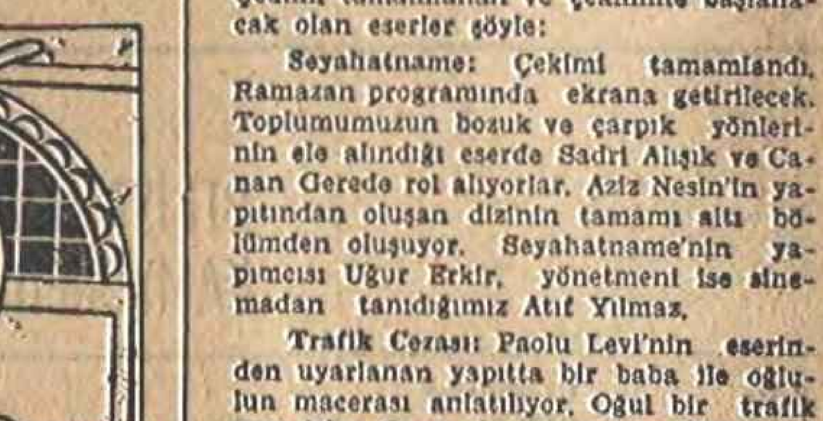
Ramazandan sonraki aylarda ise yayınlanması düşünülen programlar şöyle:

Delifişek: Tolga Aşkıner ile Nisa Serezli'nin rol aldıkları oyunun yapımcısı Leyla Atmacalar, yönetmeni ise Ünler Demiray. Programın çekimine önümüzdeki haftalarda başlanacak.

Eskicinin Tazesi: Erol Kardeşeci, Süha Tuna ve Şermin Hürmeriç'in başrollerini paylaştıkları devlet tiyatrolarından aktarılacak bu eserin yapımcısı İlksen Bektaş. Yönetmeni ise Ünal Küpeli.

TELEVİZYON PROGRAMI

18.35 — Marco

Marko Kordova'ya gitmek üzere bindiği gemide kaptan ve Marie ile güzel günler geçirir. Yolculuğun sonunda Rozaryo'ya varırlar.

19.00 — Doğa Belgeseli
19.30 — Önce Sağlık

Programda labarotuarlarda, röntgen çekimi ve okunmasında yapılan hatalar ile radyoterapi konusu ve akraba evliliklerinden doğan sağlıksız çocuklar konuları işlenecek.

20.00 — Türk Halk Müziği

Ahmet Yamacı yönetiminde korodan türküler dinleyeceğiz. Programda Muharrem Akkuş, Necla Akben, Nihat Mercanlı solist olarak yer alacaklar.

20.30 — HABERLER
21.15 — Minik Konser
21.20 — Televizyonda Sinema

Korkunun tutsakları

23.20 — Pop Müzik
23.45 — HABERLER